

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie usług
społecznych dla gminy
wiejskiej Płońsk**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Projekt „Dla ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – kwiecień 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	12
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych	13
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie wiejskiej Płońsk w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	14
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy wiejskiej Płońsk w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	19
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk.....	24
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	24
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	26
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie wiejskiej Płońsk.....	47
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	47
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	49
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	50
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	53

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	53
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	54
Spis tabel	56
Spis wykresów	57

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI – wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy wiejskiej Płońsk w powiecie płońskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Płońsk oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę wiejską Płońsk zamieszkiwały na koniec 2023 roku 8 454 osoby, z czego 4 247 stanowiły kobiety, a 4 207 mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 1 719 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 5 224 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 1 511 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była wyższa od wskaźnika dla powiatu i niższa od wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy były zarejestrowane 23 organizacje pozarządowe, a także 14 Kół Gospodyń Wiejskich.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonowała: biblioteka.

W gminie Płońsk zlokalizowana była następująca gminna lub powiatowa placówka wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): gminny ośrodek pomocy społecznej.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Płońsk pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie niepieniężnej skorzystały 43 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymało 41 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w gminie Płońsk w 2023 r. należy wymienić następujące: długotrwałą lub ciężką chorobę (26 rodzin), ubóstwo (24 rodziny), bezrobocie (21 rodzin), niepełnosprawność (20 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (8 rodzin).

W 2023 roku w gminie Płońsk przeprowadzono 145 wywiadów środowiskowych, które objęły 88 rodzin, liczących łącznie 312 osób. Praca socjalna została skierowana do 24 rodzin, w których znajdowało się łącznie 87 osób. W tym samym roku nie zawarto kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 r. wyniosła 1 511, co stanowiło 17,87% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 13 rodzin spośród osób starszych, z czego 9 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 17 członków tych rodzin, co stanowiło 0,2% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Płońsk usługi opiekuńcze świadczone dla 10 osób na łączną kwotę 197 463 zł.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina wiejska Płońsk dobrze wspiera osoby starsze (35% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminę wiejską Płońsk osobom starszym są niewystarczające. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że usługi oferowane przez gminę są niewystarczające (44% badanych) niż wystarczające (30% pytanych). Natomiast opinie beneficjentów usług są podzielone (33% ankietowanych uważa ww. usługi za niewystarczające, a 32% badanych za wystarczające).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (45% beneficjenci usług społecznych, 45% niekorzystający z nich).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie wiejskiej Płońsk z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie Płońsk zamieszkiwało 917 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 20 rodzin zamieszkujących gminę, w których żyło łącznie 38 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 2 osób w łącznej kwocie 1 566 zł.

W ramach projektów gmina oferowała także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina wiejska Płońsk dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (38% beneficjenci usług społecznych, 27% niekorzystający z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę wiejską Płońsk dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (55% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia
- działań rehabilitacyjnych.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 6 rodzinom, obejmującym 6 osób, co stanowiło 0,07% populacji.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę wiejską Płońsk osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze (26% badanych) niż źle (23% badanych) wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (21% ankietowanych uważa, że gmina źle wspiera, a 15% badanych, że dobrze wspiera takie osoby).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę wiejską Płońsk są niewystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 44% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 46% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy wiejskiej Płońsk w ciągu ostatnich 3 lat korzystały tylko z usług w postaci punktów pomocy doraźnej.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- praca socjalna
- schroniska dla osób bezdomnych
- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Płońsk wskazała, że w 2023 roku 26 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystała w 2023 roku 1 rodzina, w której funkcjonowała 1 osoba.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 2 000 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 146 810 złotych. W 2023 roku przyznano 4 zasiłki okresowe z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 2 328 zł.

Gmina świadczyła specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 2 osób z zaburzeniami psychicznymi, na co wydatkowała 8 925 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina wiejska Płońsk źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (32% beneficjenci usług społecznych, 26% niekorzystający z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę wiejską Płońsk są niewystarczające (45% beneficjenci usług społecznych, 46% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (55% beneficjenci usług społecznych, 52% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy wiejskiej Płońsk w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie wiejskiej Płońsk w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Płońsk zamieszkiwało 1 719 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 20,33% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 24,64% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 74 osoby. Rodziny z 1 dzieckiem były 4 i stanowiły 23,53% wszystkich rodzin, rodziny z 2 dziećmi były 2 i stanowiły 11,76% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 7 i stanowiły 41,18% wszystkich rodzin, rodziny z 4 dziećmi były 4 i stanowiły 23,53% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 9 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 30 osób.

W 2023 r. w gminie Płońsk świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 28 dzieci, co stanowiło koszt 41 528 zł. Pracą asystenta

rodziny objęto 4 rodziny. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 68 366 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 2 920 181 zł.

Wśród badanych przeważa opinia, że gmina wiejska Płońsk dobrze wspiera rodziny z dziećmi. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze wspiera takie osoby (35% badanych uważa, że dobrze wspiera, a 26% pytanych, że źle wspiera). Natomiast opinie mieszkańców niekorzystających z usług są podzielone po równo (po 22% respondentów uważa, że źle oraz dobrze wspiera).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę wiejską Płońsk są wystarczające (26% beneficjenci usług społecznych, 28% niekorzystający z nich).

Wśród badanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (29% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy wiejskiej Płońsk w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- praca socjalna
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie wiejskiej Płońsk w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji, a połowa z nich rozumie jej definicję.

Połowa przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz osoby starsze (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie wiejskiej Płońsk to: brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów kadrowych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 1 respondent zdecydowanie gotowe oraz 1 respondent zdecydowanie niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie wiejskiej Płońsk słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych i pozytywnie ją oceniają. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie działają organizacje pozarządowe, zaś jeden z nich, który ma doświadczenia we współpracy z nimi, ocenia je pozytywnie.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY WIEJSKIEJ PŁOŃSK W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Płońsk wyniosła 8 454 osoby. Przyrost naturalny w gminie był ujemny i kształtował się na poziomie -1 osoby. W 2023 roku saldo migracyjne było dodatnie i wynosiło 90 osób. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 50,24% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Płońsk w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	8 454	7 000	11 658
Gęstość zaludnienia	66,6	230,40	234,9
Przyrost naturalny	-1	-26	-30
Saldo migracji	90	-2	31
Kobiety na 100 mężczyzn	101	102	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	1 719, 20,33%	1 314, 18,64%	2 341, 19,79%
w tym K	858	646	1 139
w tym M	861	667	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	5 224, 61,79%	4 052, 58,26%	6 753, 58,08%
w tym K	2 407	1 853	3 589
w tym M	2 817	2 198	3 164
Liczba i % osób 65+	1 511, 17,87%	1 634, 23,10%	2 564, 22,13%
w tym K	982	1 063	1 672
w tym M	529	570	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 29 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 62 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 88 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 21,9%,
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 17,87%, w tym dla kobiet 11,62%, a dla mężczyzn 6,26%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Płońsk w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	6 683,14 zł	7 005,79 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	3 377,14 zł	2 567,38 zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	98	82,08	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Płońsk w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody gminy per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była wyższa od wskaźnika dla powiatu i niższa od wskaźnika dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Płońsk w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	23	23,25	38
NGO/ 1000 mieszk.	2,72	3,41	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowych	51,25%	52,72%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	68,31%	68,24%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Płońsk w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one niższe od średniej w powiecie i województwie. W zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów parlamentarnych była wyższa od średniej

powiatowej i niższa od średniej wojewódzkiej. W wyborach samorządowych wartość wskaźnika była natomiast niższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Płońsk funkcjonowała jednostka organizacyjna pomocy społecznej, tj. gminny ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Płońsk

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Pułtуска 39, 09-100 Płońsk	Urząd gminy	11	4 949 081 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewniał on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Płońsk

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	23
Koła Gospodyń Wiejskich	14
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	1
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Płońsk funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 23, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Działało także 14 Kół Gospodyń Wiejskich, angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną. Na terenie gminy funkcjonował również.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Płońsk

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	6
Kultura	1
Edukacja	0
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	0
Bezpieczeństwo	5
Rozwój lokalny	2
Ekologia	1
Demokracja	0

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Wsparcie organizacji pozarządowych	0
Rynek pracy	0
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0
Branżowe	0
Religia	0
Suma	15

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-plonsk-142009?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Płońsk w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 23 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 15 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze sportowym, bezpieczeństwa i rozwoju lokalnego.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Płońsk

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Płońsku	ul. Pułtуска 39, 09-100 Płońsk	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Gminy Płońsk. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://gminaplonsk.eu/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Płońsk. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki niepomocowe: biblioteka.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Płońsk w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	81	201	265
- świadczenia pieniężne	41	101	154
- świadczenia niepieniężne	43	109	131
Liczba rodzin	59	152	260
Liczba osób w rodzinach	128	354	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Płońsk (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	32,10%	40,08%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	40,74%	37,56%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	27,16%	22,36%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	51,85%	51,93%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	48,15%	48,07%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Płońsk (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Płońsk pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie niepieniężnej skorzystały 43 osoby. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymało 41 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Płońsk w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	24	39	40,68%	0,46%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	6	6	10,17%	0,07%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	46	15,25%	0,54%
- w tym wielodzietność	9	46	15,25%	0,54%
Bezrobocie	21	58	35,59%	0,69%
Niepełnosprawność	20	38	33,90%	0,45%
Długotrwała lub ciężka choroba	26	40	44,07%	0,47%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	8	32	13,56%	0,38%
- w tym rodziny niepełne	4	10	6,78%	0,12%
- w tym rodziny wielodzietne	4	22	6,78%	0,26%
Przemoc domowa	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Alkoholizm	1	1	1,69%	0,01%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	3,39%	0,02%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	1	2	1,69%	0,02%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej¹, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie Płońsk w 2023 roku należy wymienić następujące:

- długotrwała lub ciężka choroba dotyczyła 26 rodzin
- ubóstwo dotknęło 24 rodzin
- bezrobocie dotknęło 21 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 20 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 9 rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, których było 9
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 8 rodzin, w tym 4 rodzin niepełnych oraz 4 rodzin wielodzietnych
- bezdomność dotknęła 6 rodzin
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego wystąpiła u 2 rodzin
- alkoholizm wystąpił u 1 rodziny
- zdarzenia losowe dotknęły 1 rodziny
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna, sytuacja kryzysowa, przemoc domowa, narkomania, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy i sieroctwo nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 18 osobom na łączną kwotę 105 041 zł. Z tego:

¹ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 16 osób na sumę 97 258 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 2 osobom na łączną kwotę 7 783 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 14 osobom na łączną kwotę 11 300 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 6 zasiłków o łącznej wartości 6 242 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 4 zasiłki na łączną kwotę 2 328 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 2 zasiłków na sumę 1 566 zł
- z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przyznano 1 świadczenie na kwotę 388 zł.

W 2023 roku gmina Płońsk udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymała 1 osoba, na co przeznaczono 4 000 złotych. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 18 osobom na łączną kwotę 14 319 zł.

W 2023 roku gmina Płońsk udzieliła wsparcia w postaci dodatku energetycznego dla 23 osób na łączną kwotę 27 000 zł. Natomiast dodatki mieszkaniowe zostały przyznane 1 gospodarstwu domowemu, na co przeznaczono 1 987 zł. Gmina posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 5 135 059 zł, w tym w budżecie OPS 4 949 081 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina Płońsk dysponowała 36 mieszkaniami komunalnymi. W ciągu roku złożono 4 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego.

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagają umieszczenia w takiej placówce, byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takie osoby były 3, a gmina poniosła koszty w wysokości 147 375 złotych za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Płońsk przeprowadzono 145 wywiadów środowiskowych, którymi objęto 88 rodzin, liczących łącznie 312 osób. Praca socjalna została skierowana do 24 rodzin, w których znajdowało się łącznie 87 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 1 511, co stanowiło 17,87% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 13 rodzin spośród osób starszych, z czego 9 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 17 członków tych rodzin, co stanowiło 0,2% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Płońsk usługi opiekuńcze świadczone dla 10 osób na łączną kwotę 197 463 zł.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Płońsk zamieszkiwało 917 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 20 rodzin, w których żyło łącznie 38 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano okresowe zasiłki dla 2 osób w łącznej kwocie 1 566 zł.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 6 rodzinom, obejmującym 6 osób, co stanowiło 0,07% populacji. Gmina udzieliła 6 świadczeń schronienia na łączną kwotę 80 400 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Płońsk wskazuje, że w 2023 roku 26 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystała w 2023 roku 1 rodzina, w której funkcjonowała 1 osoba.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 2 000 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 146 810 złotych. W 2023 roku przyznano 4 zasiłki okresowe z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 2 328 zł.

Gmina świadczyła specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 2 osób z zaburzeniami psychicznymi, na co wydatkowała 8 925 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Płońsk zamieszkiwało 1 719 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 20,33% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 24,64% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 74 osoby. Rodziny z 1 dzieckiem były 4 i stanowiły 23,53% wszystkich rodzin, rodziny z 2 dziećmi były 2 i stanowiły 11,76% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 7 i stanowiły 41,18% wszystkich rodzin, rodziny z 4 dziećmi były 4 i stanowiły 23,53% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 9 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 30 osób.

W 2023 r. w gminie Płońsk świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 28 dzieci, co stanowiło koszt 41 528 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 4 rodziny. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 68 366 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 2 920 181 zł.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY WIEJSKIEJ PŁOŃSK

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

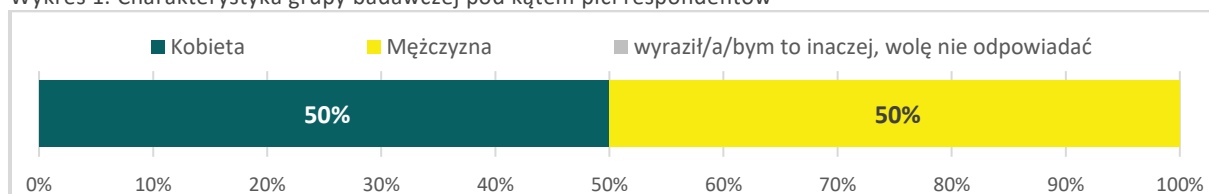
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

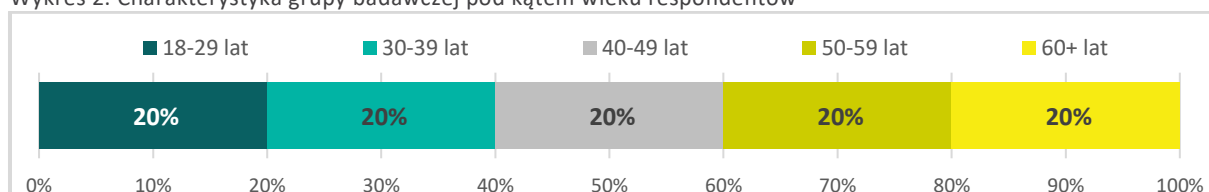
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu w przypadku płci respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy badanych (po 50 % kobiety i mężczyźni).

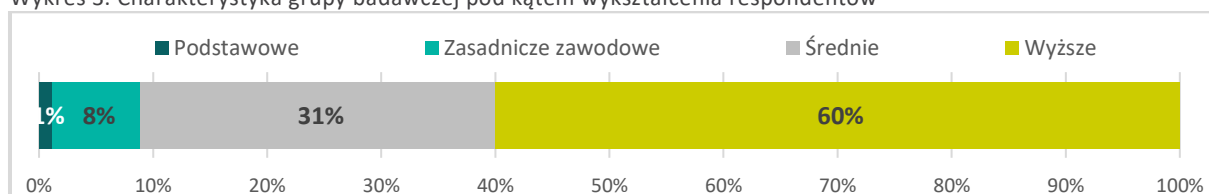
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano 20% ankietowanych.

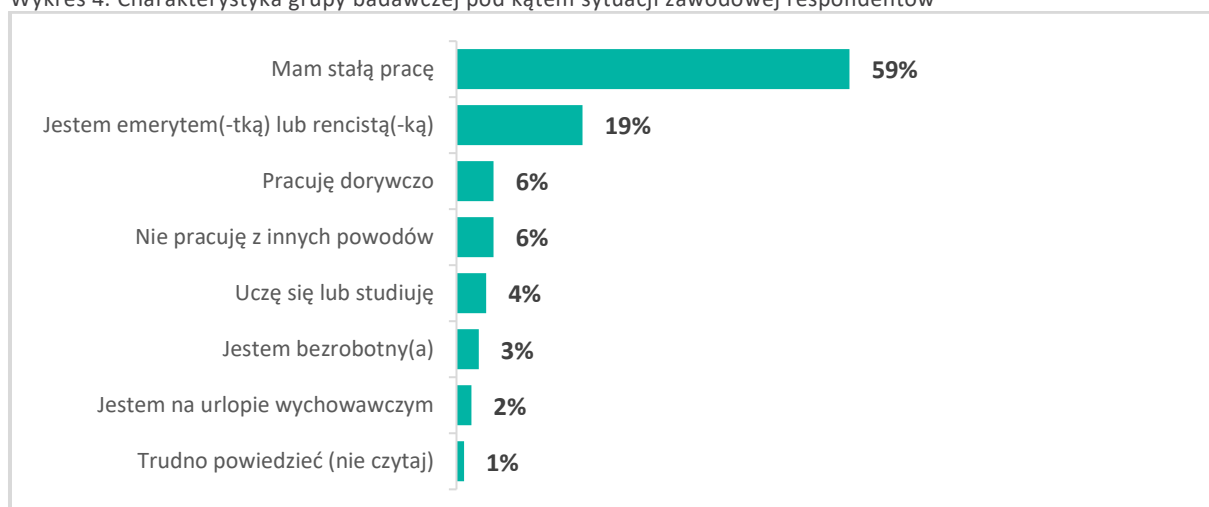
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (60% badanych) i średnim (31% badanych).

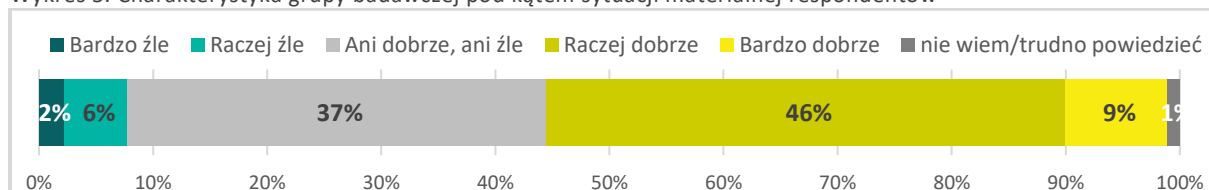
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (59% badanych).

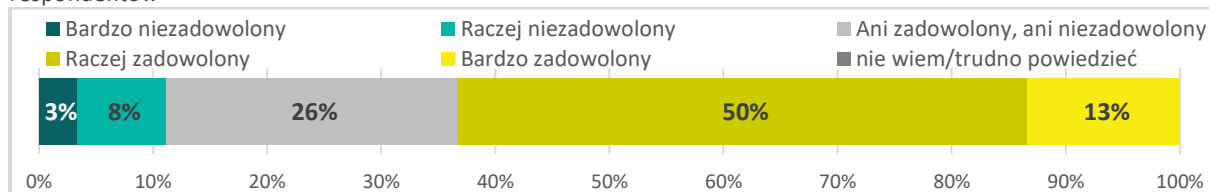
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (46% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (37% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

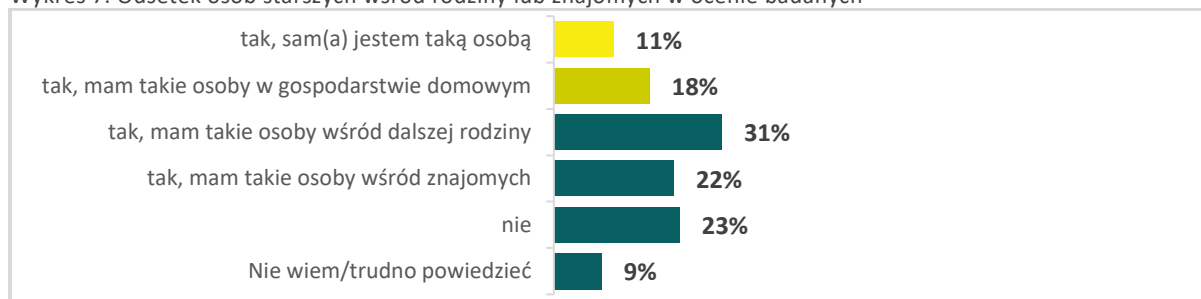
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (50% badanych) oraz bardzo zadowoleni (13% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy wiejskiej Płońsk.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

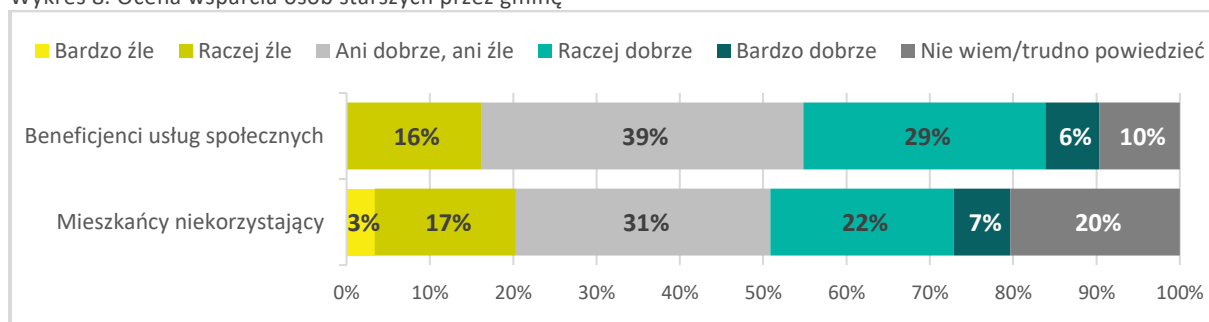
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk 11% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 18% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 31% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 22% wśród znajomych.

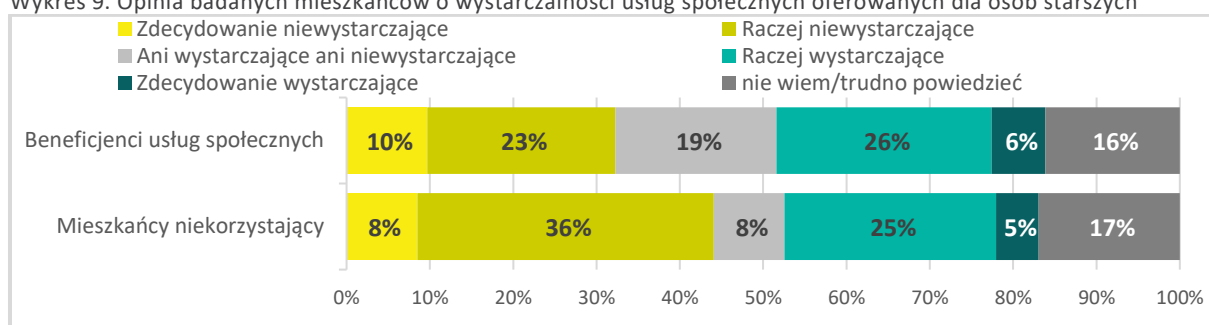
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina wiejska Płońsk dobrze wspiera osoby starsze (35% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

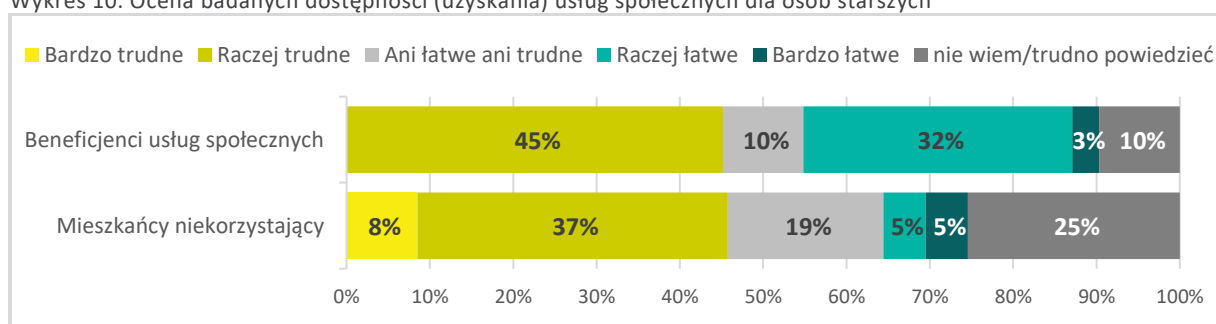
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminę wiejską Płońsk osobom starszym są niewystarczające. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że usługi oferowane przez gminę są niewystarczające (44% badanych) niż wystarczające (30% pytanych). Natomiast opinie beneficjentów usług są podzielone (33% ankietowanych uważa ww. usługi za niewystarczające, a 32% badanych za wystarczające).

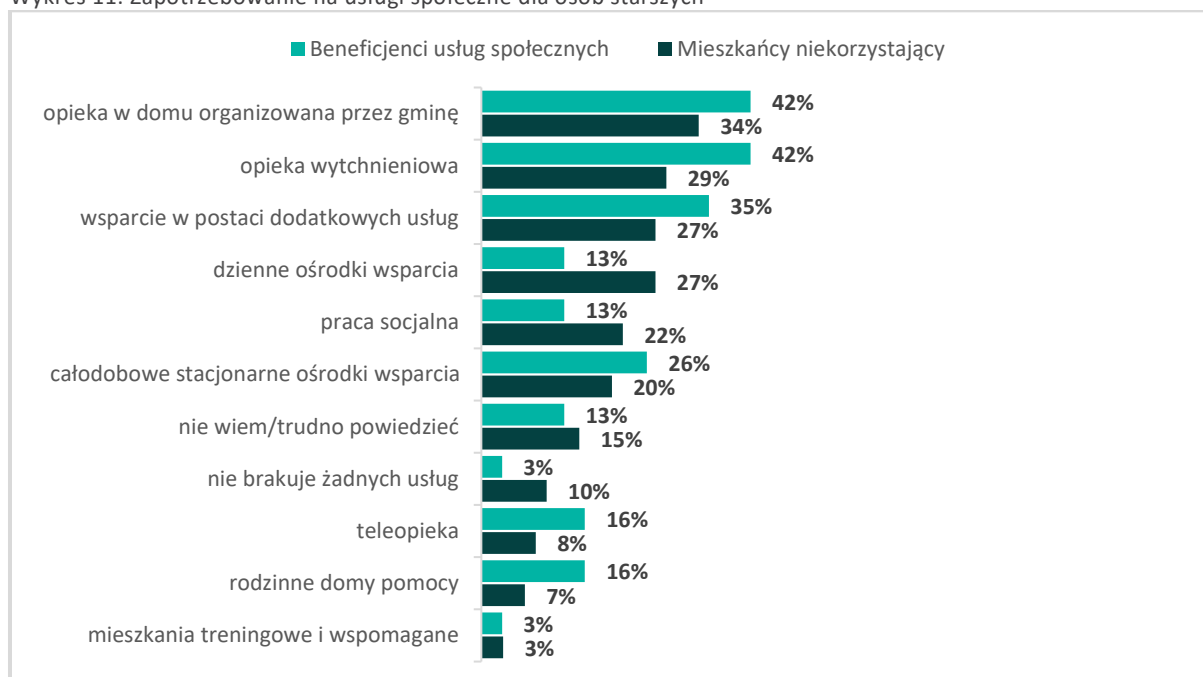
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (45% beneficjenci usług społecznych, 45% niekorzystający z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

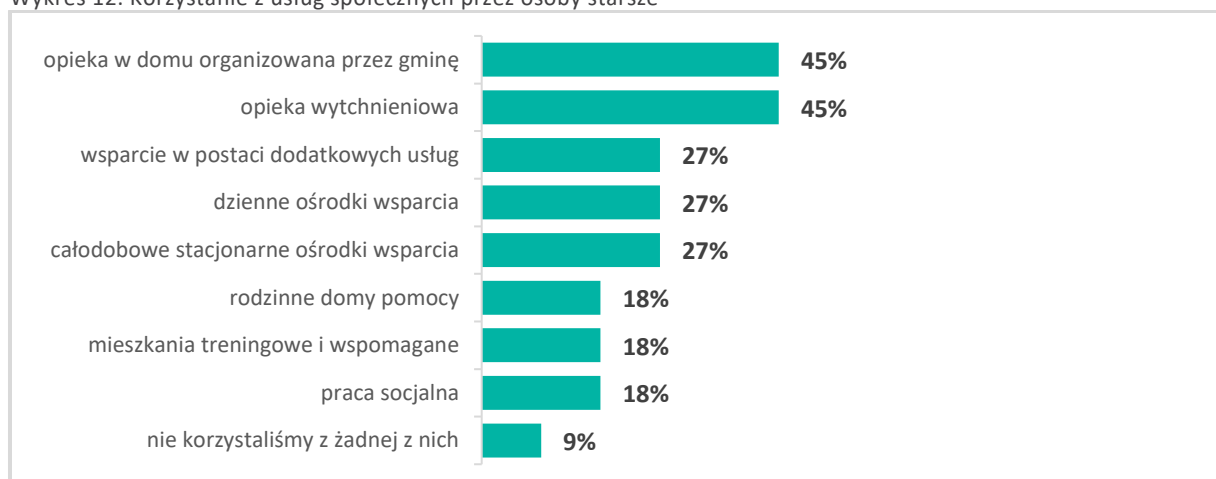

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

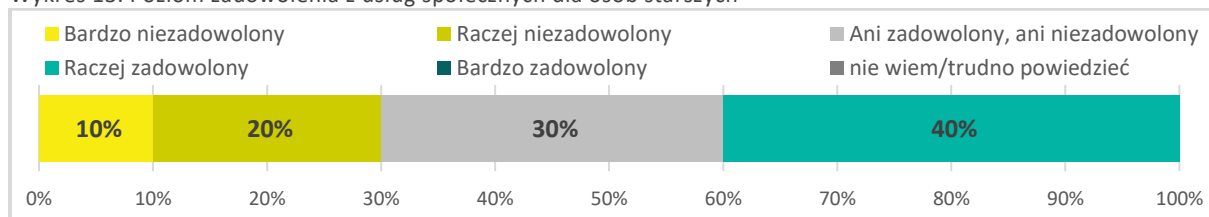
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie wiejskiej Płońsk z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

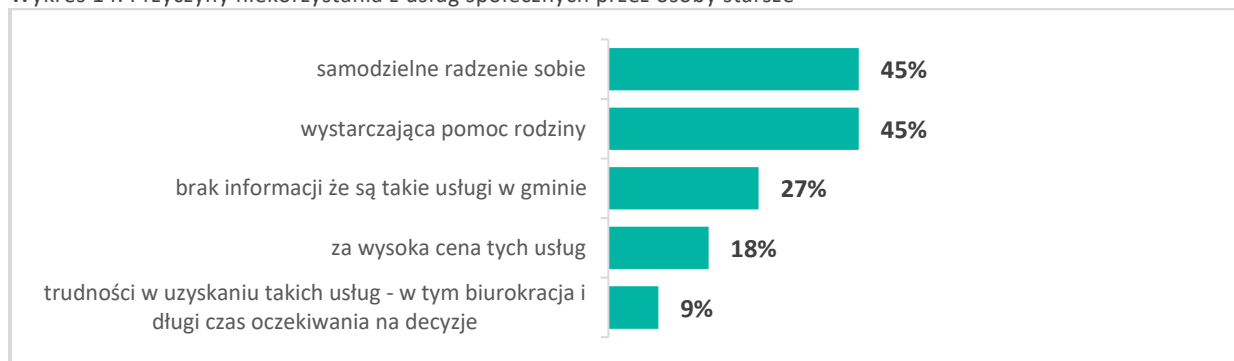
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy wiejskiej Płońsk korzystający z usług społecznych dla osób starszych w większości są z nich zadowoleni (40% zadowolonych do 30% niezadowolonych).

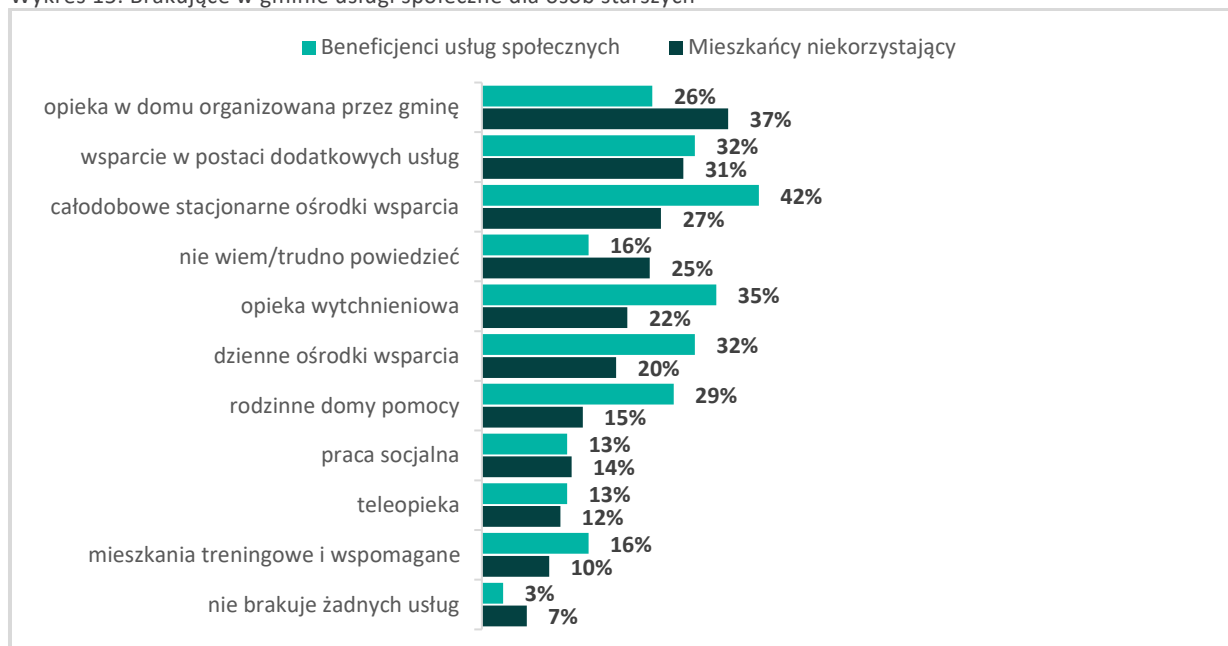
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że radzą sobie samodzielnie, oraz że wystarcza im pomoc rodziny (po 45% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

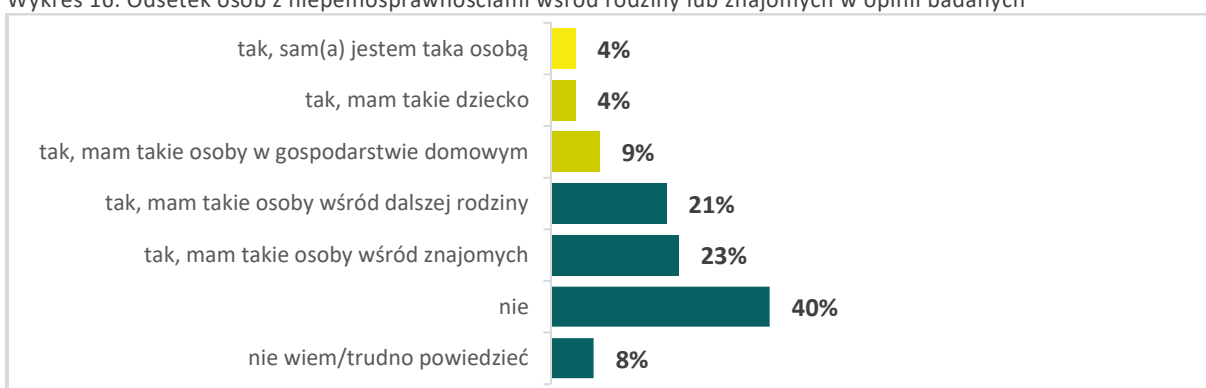
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- całodobowe, stacjonarne ośrodki wsparcia
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

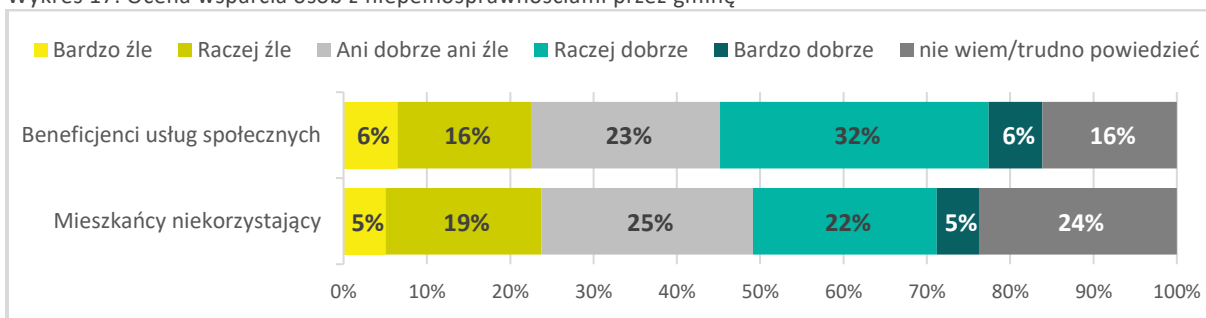
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk 4% spośród nich stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 4% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 9% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 23% badanych ma takie osoby wśród znajomych a 21% wśród dalszej rodziny.

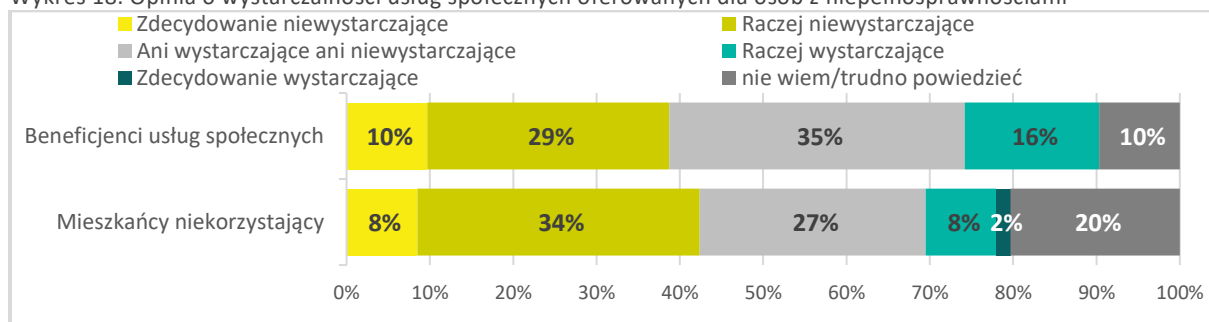
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina wiejska Płońsk dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (38% beneficjenci usług społecznych, 27% niekorzystający z nich).

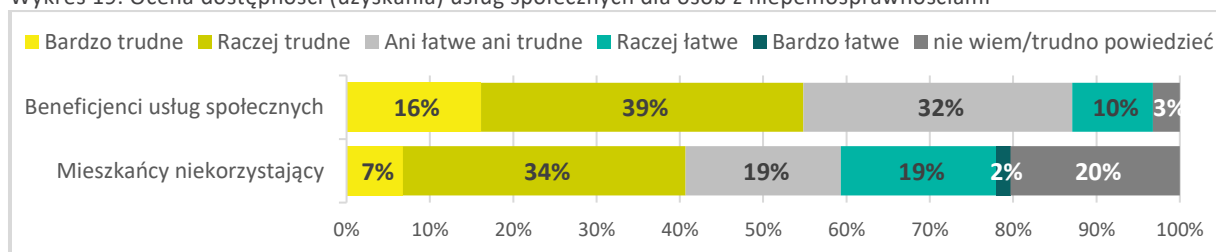
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę wiejską Płońsk dla osób z niepełnosprawnościami są niewystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

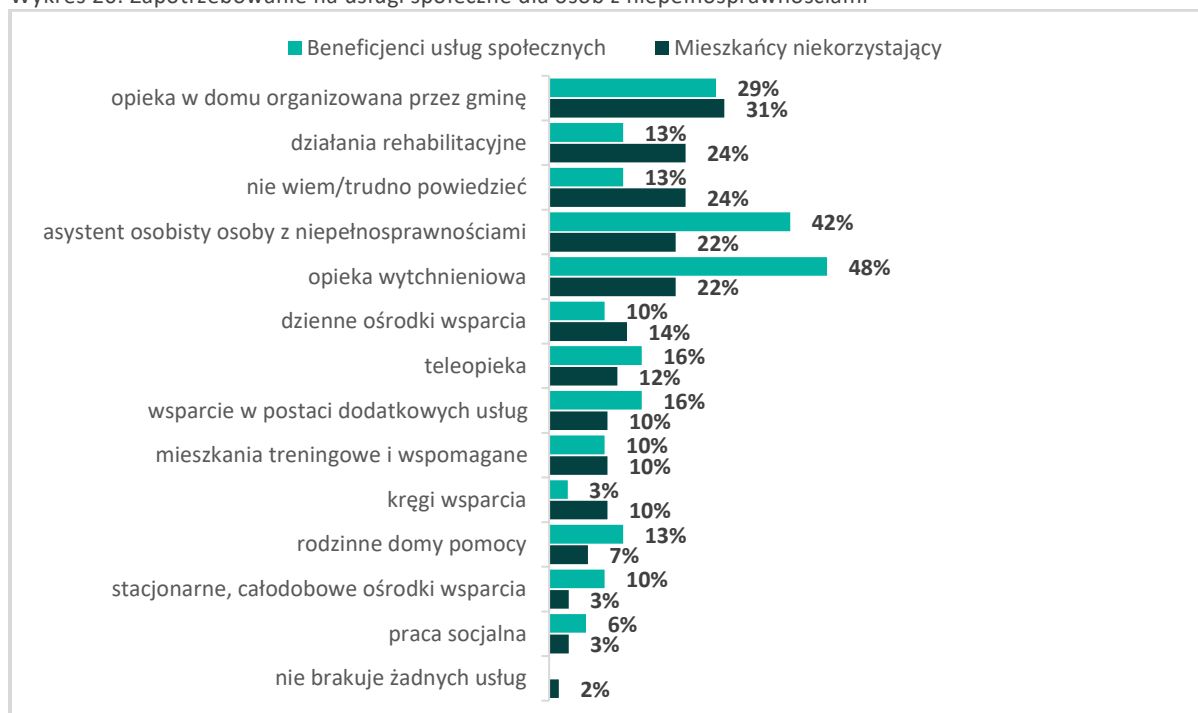
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (55% beneficjenci usług społecznych, 41% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

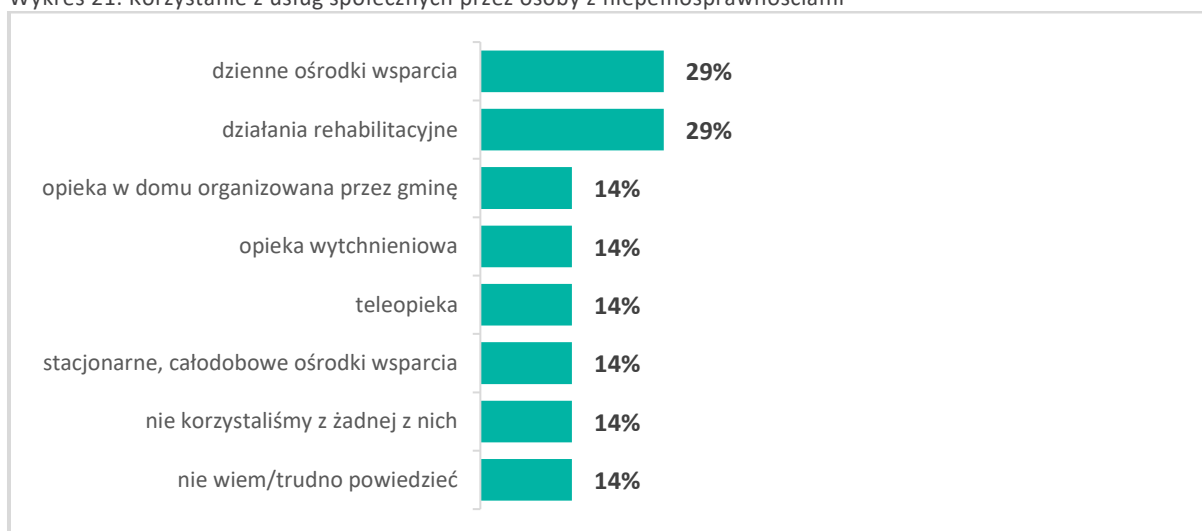

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

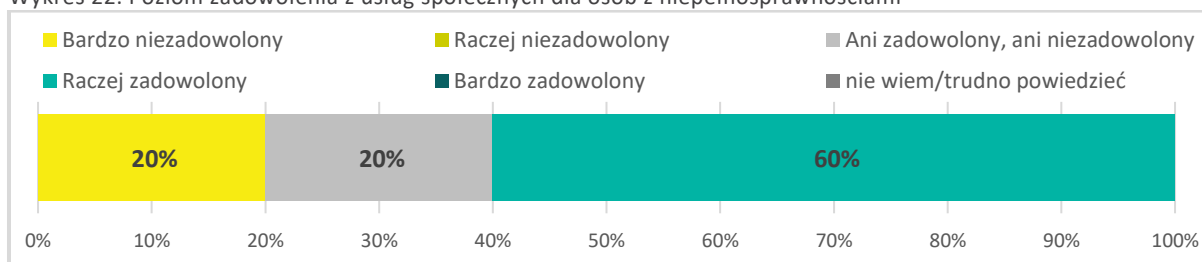

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia
- działań rehabilitacyjnych.

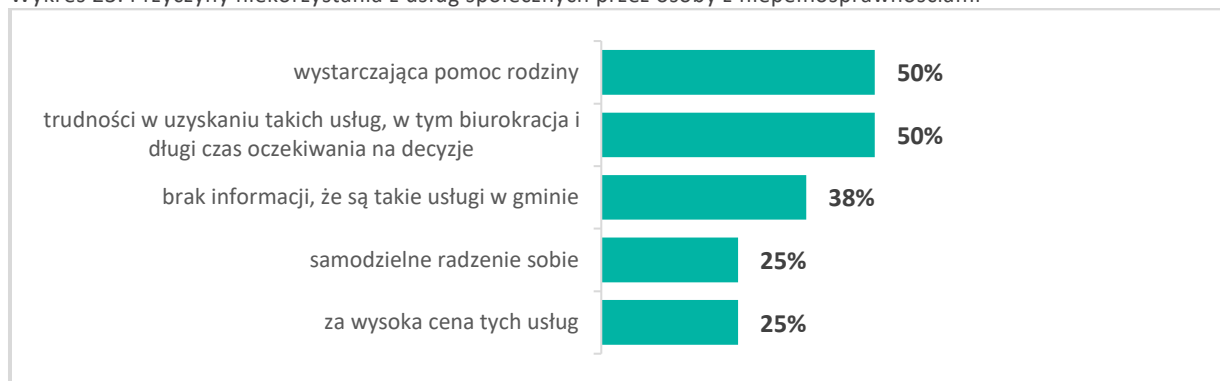
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy wiejskiej Płońsk, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości są z nich zadowoleni (60% zadowolonych do 20% niezadowolonych).

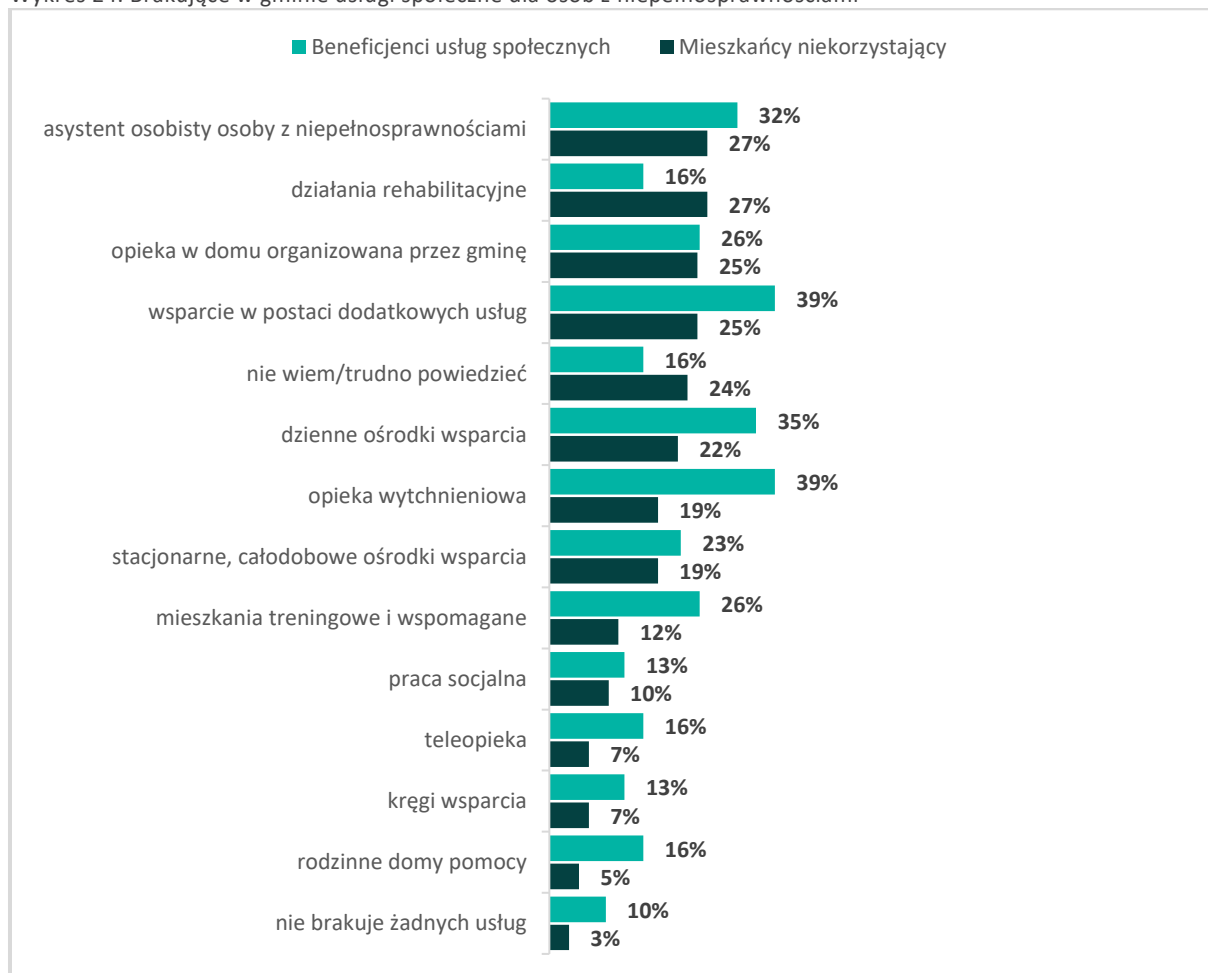
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na wystarczającą pomoc rodziny oraz na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (po 50% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

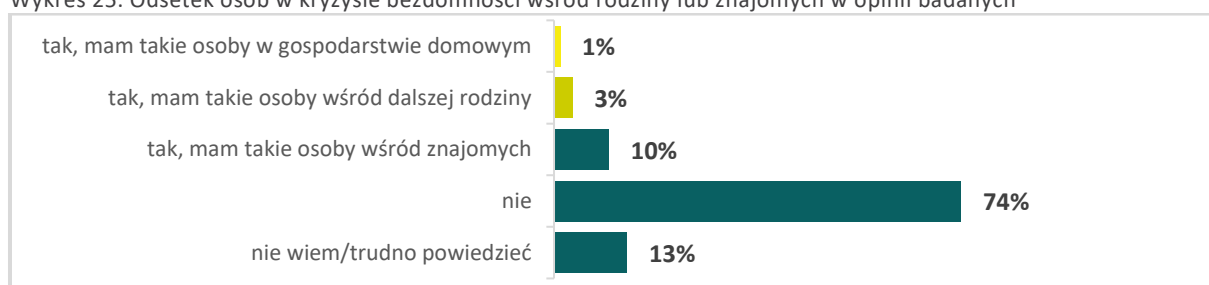
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

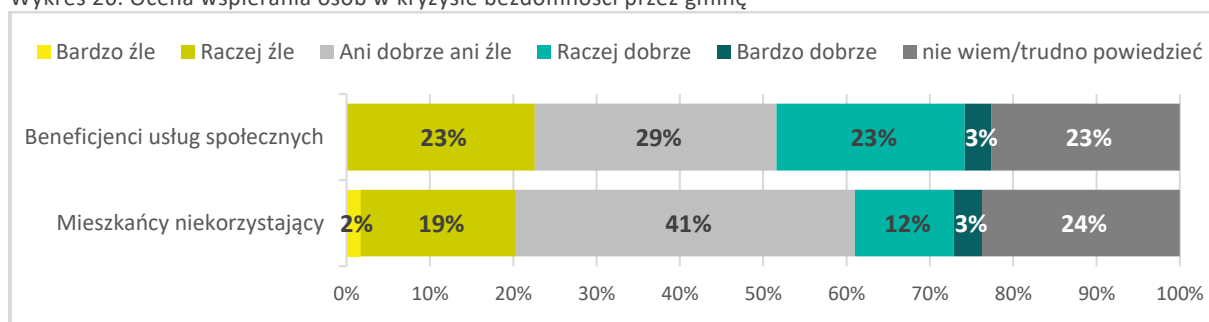
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk nie było osób w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 1% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 3% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 10% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

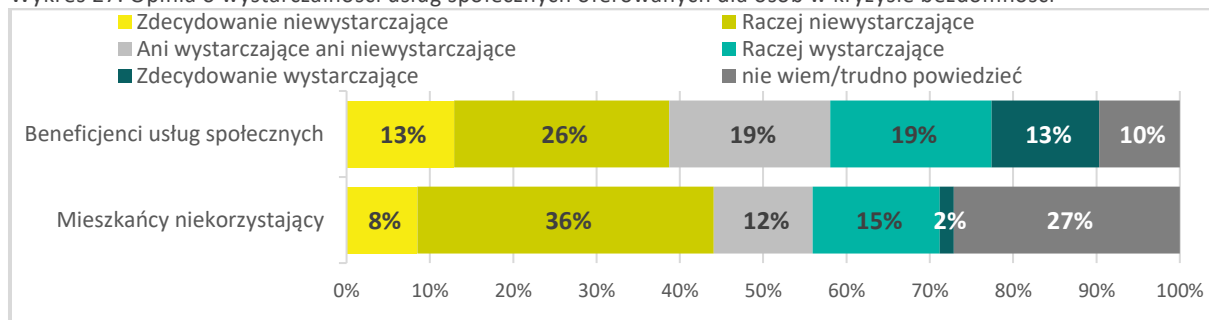
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę wiejską Płońsk osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze (26% badanych) niż źle (23% badanych) wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (21% ankietowanych uważa, że gmina źle wspiera, a 15% badanych, że dobrze wspiera takie osoby).

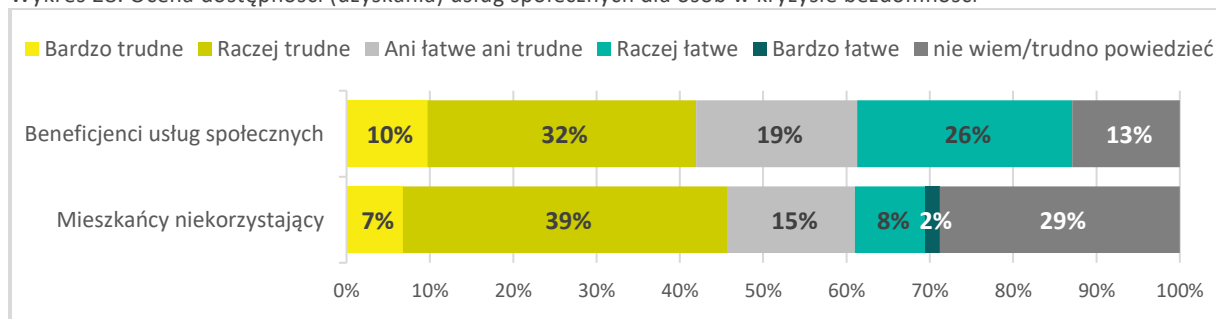
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę wiejską Płońsk są niewystarczające (39% beneficjenci usług społecznych, 44% niekorzystający z nich).

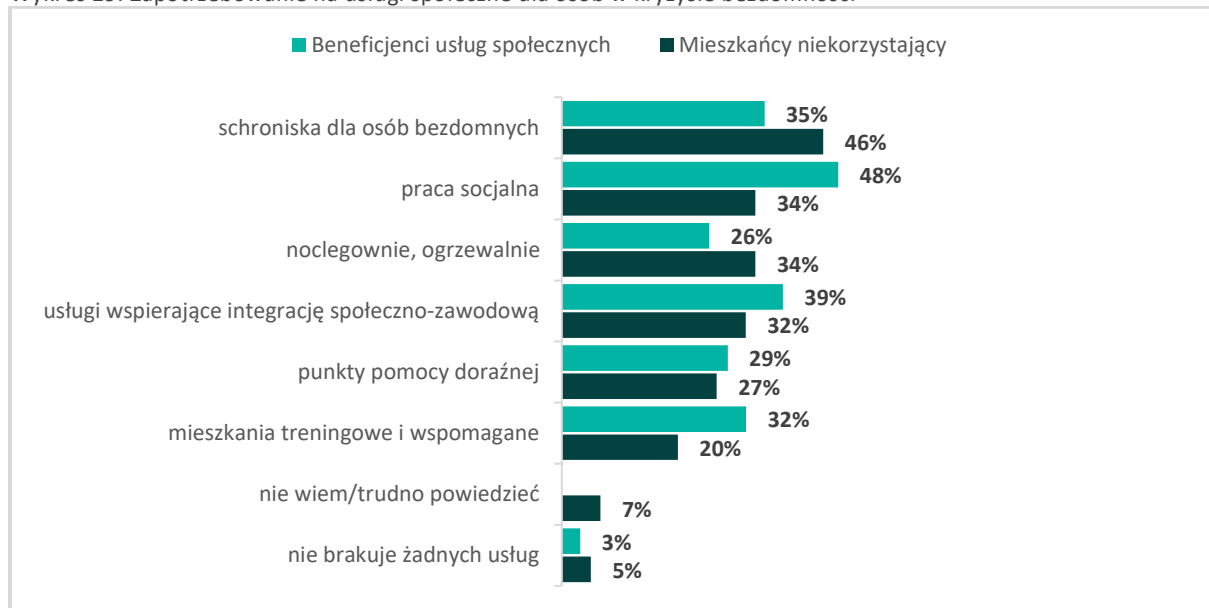
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (42% beneficjenci usług społecznych, 46% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

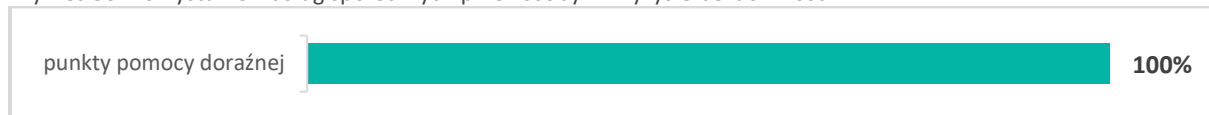

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- praca socjalna
- schroniska dla osób bezdomnych
- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową.

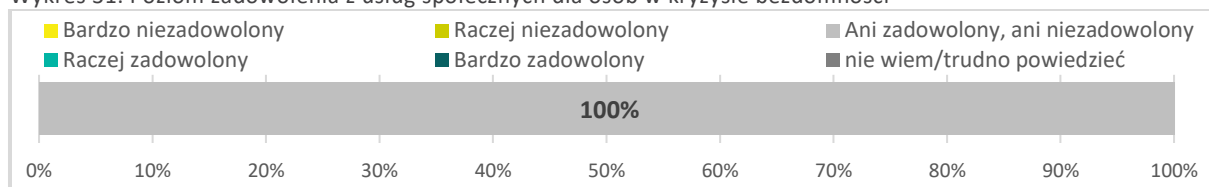
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy wiejskiej Płońsk w ciągu ostatnich 3 lat korzystały tylko z usług w postaci punktów pomocy doraźnej (100% ankietowanych).

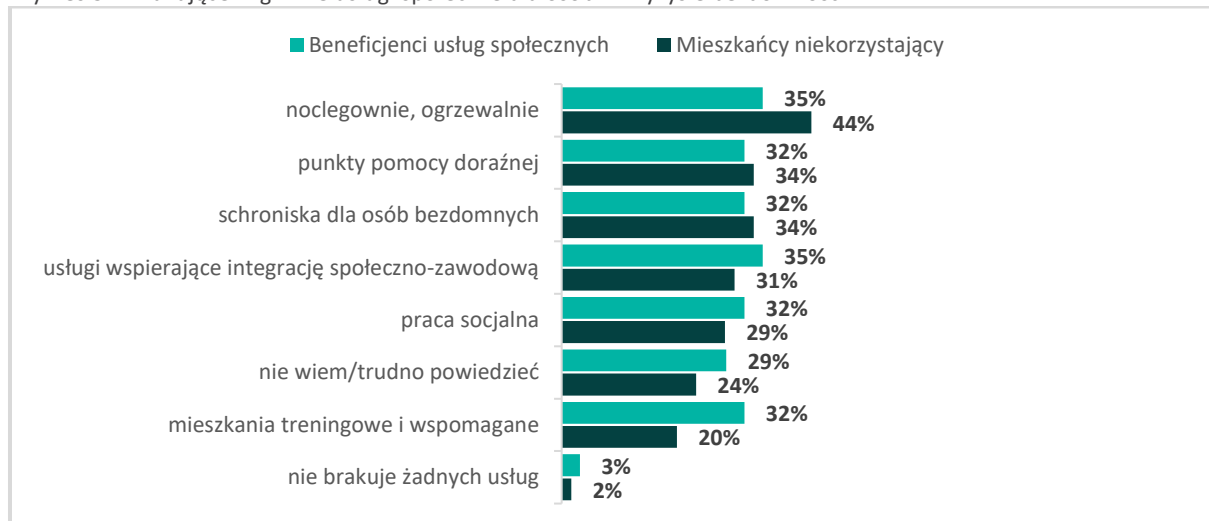
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich ani zadowolone, ani niezadowolone.

Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

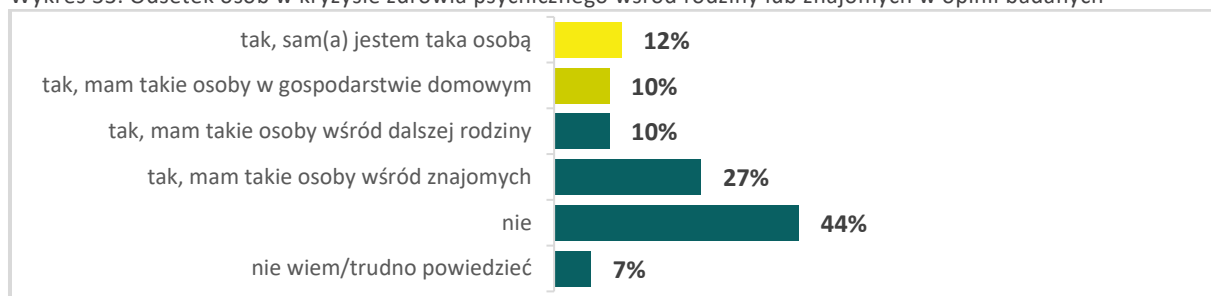
- noclegowni, ogrzewalni
- punktów pomocy doraźnej

- schronisk dla osób bezdomnych
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

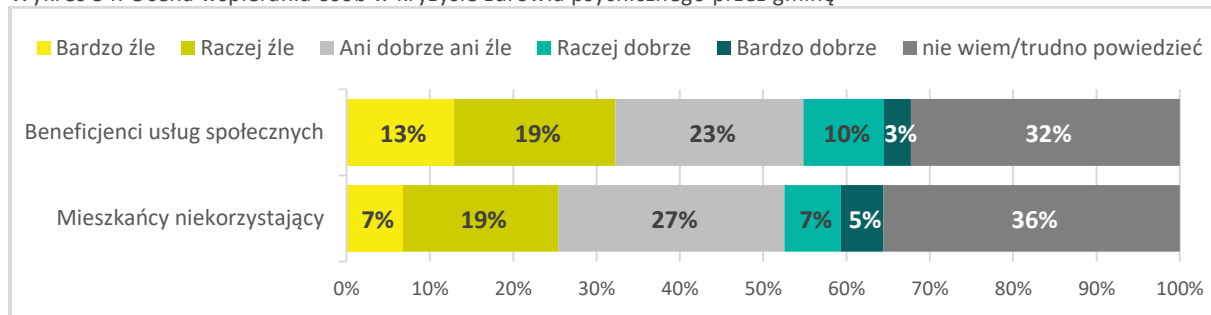
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 12% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 10% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 10% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 27% wśród znajomych.

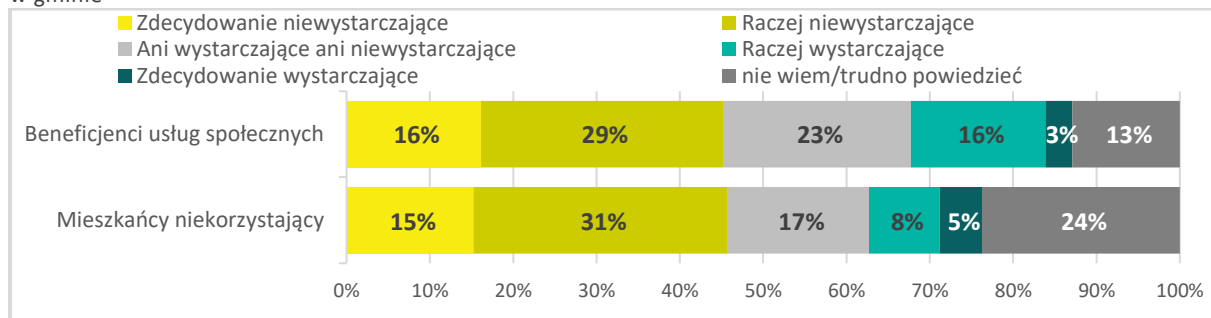
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina wiejska Płońsk źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (32% beneficjenci usług społecznych, 26% niekorzystający z nich).

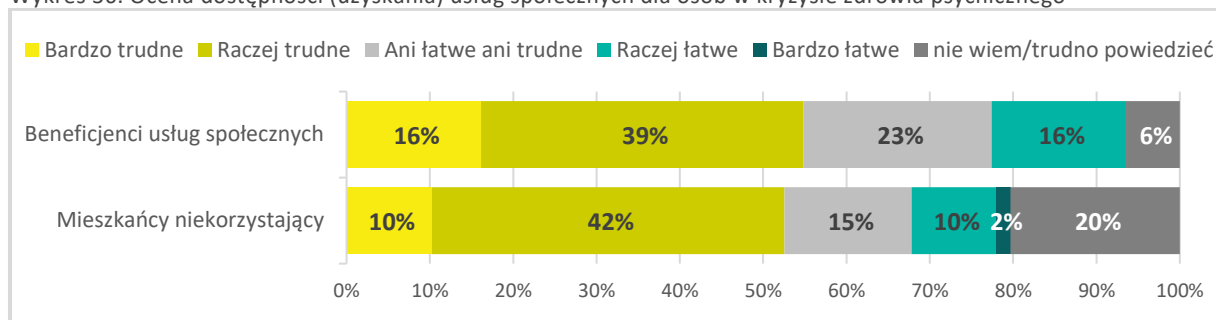
Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę wiejską Płońsk są niewystarczające (45% beneficjenci usług społecznych, 46% niekorzystający z nich).

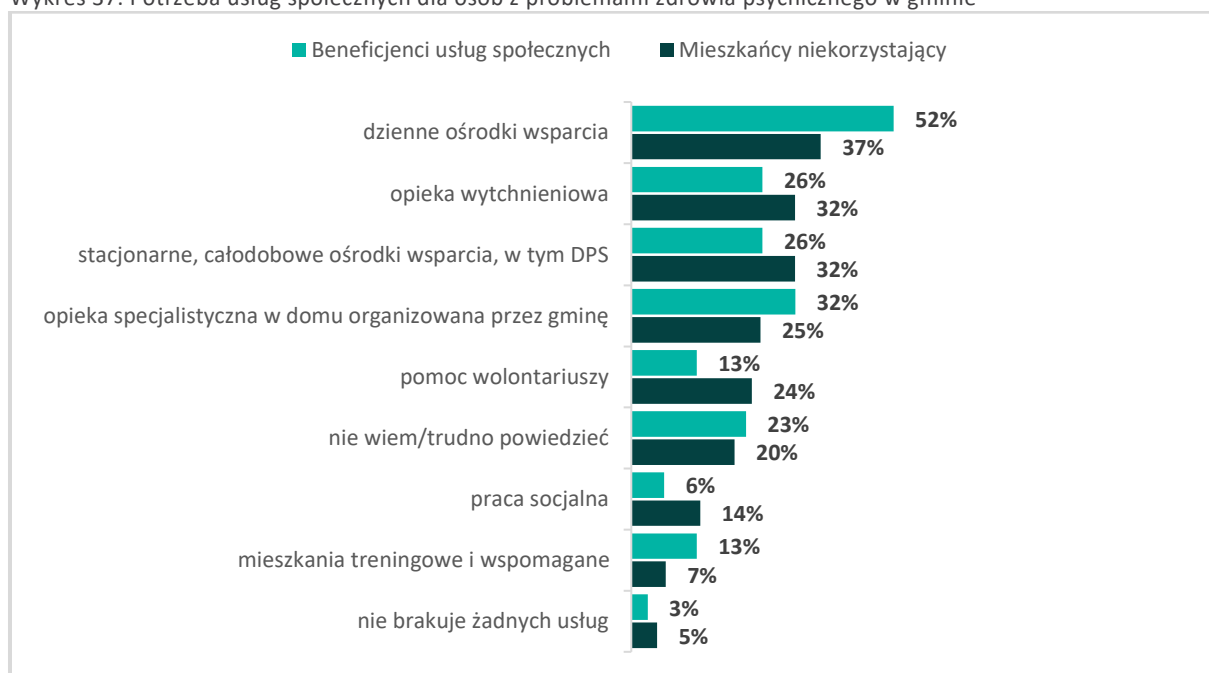
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (55% beneficjenci usług społecznych, 52% niekorzystający z nich).

Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

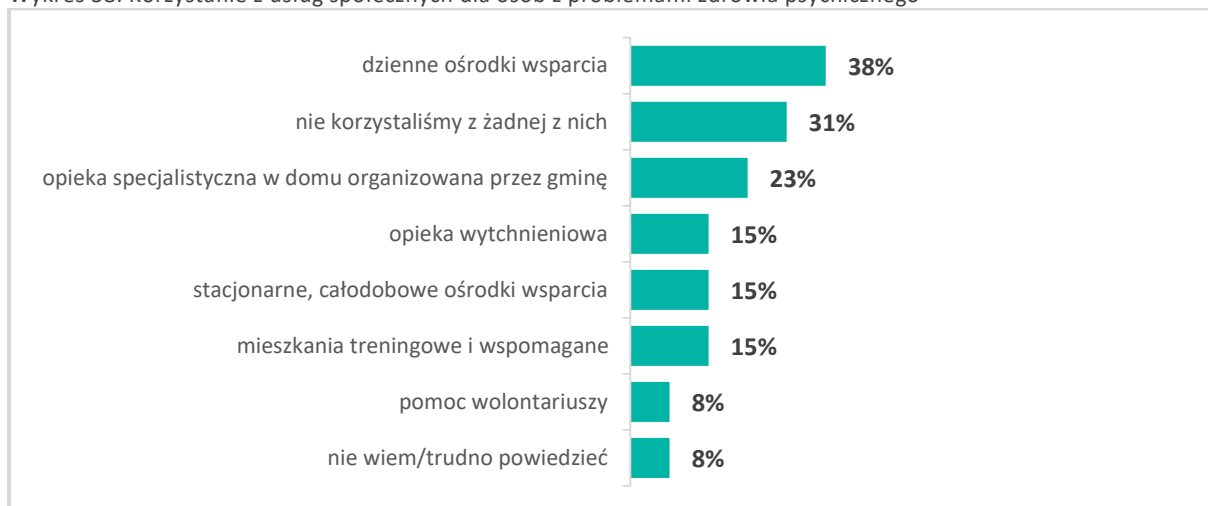

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

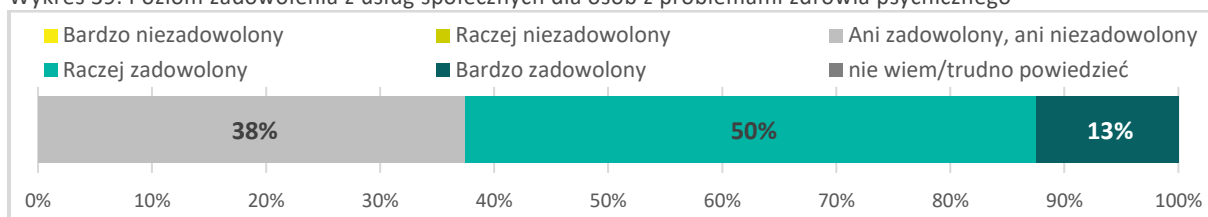

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy wiejskiej Płońsk w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

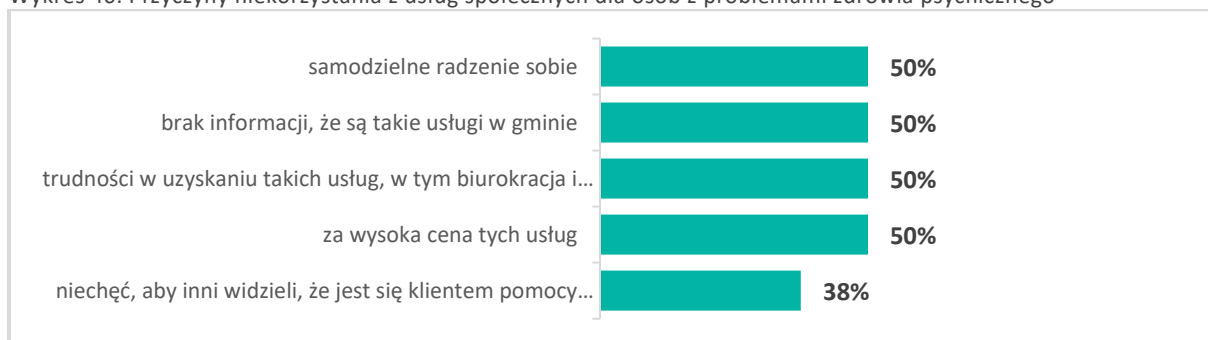
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy wiejskiej Płońsk korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (63% zadowolonych, brak wskazań na niezadowolenie).

Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

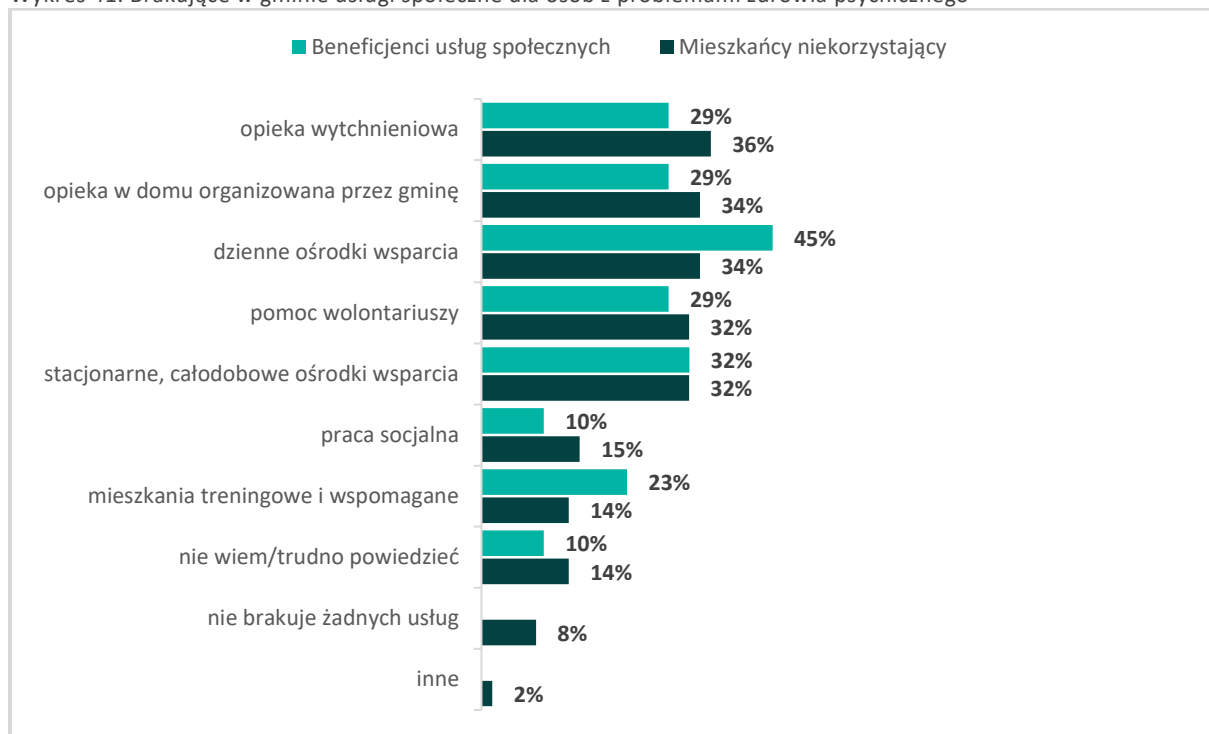

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie, brak

informacji, że są takie usługi w gminie, trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje oraz za wysoką cenę tych usług (po 50% ankietowanych).

Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

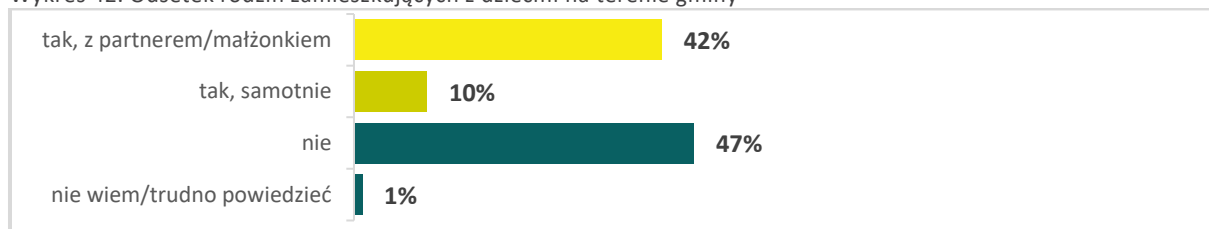
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

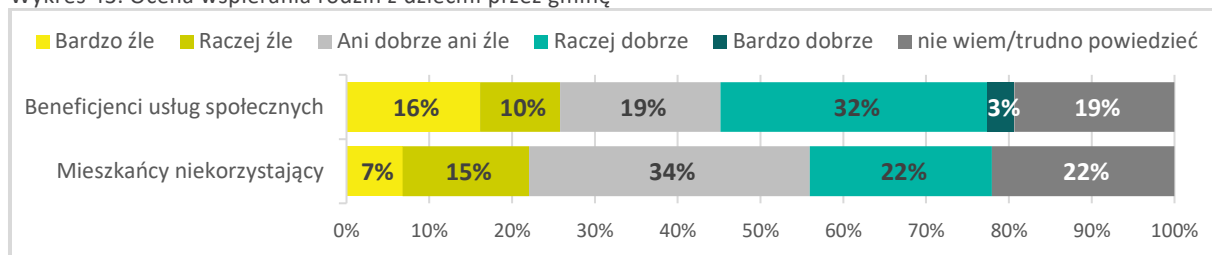
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk 42% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 10% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 47% nie posiada dzieci.

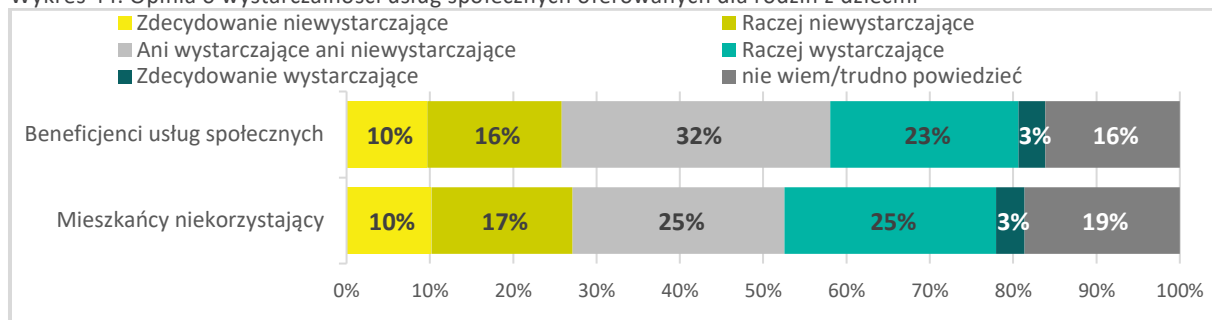
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych przeważa opinia, że gmina wiejska Płońsk dobrze wspiera rodziny z dziećmi. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze wspiera takie osoby (35% badanych uważa, że dobrze, a 26% pytanych, że źle), natomiast opinie mieszkańców niekorzystających z usług są podzielone (po 22% respondentów uważa, że źle oraz dobrze).

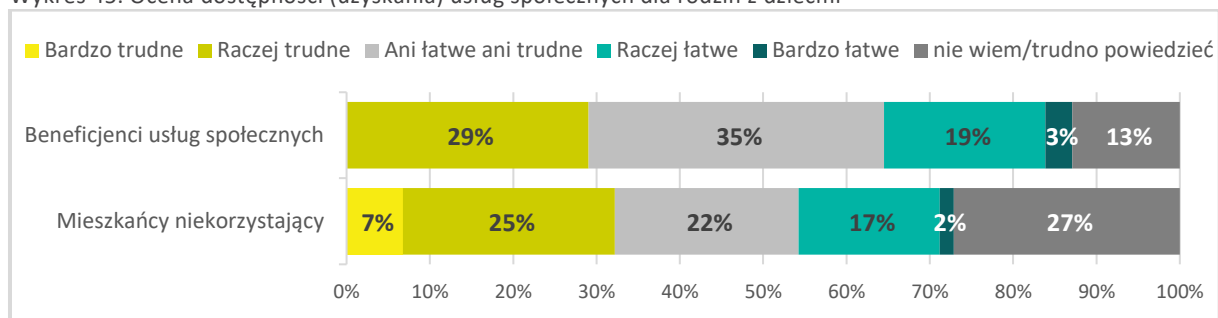
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę wiejską Płońsk są wystarczające (26% beneficjenci usług społecznych, 28% niekorzystający z nich).

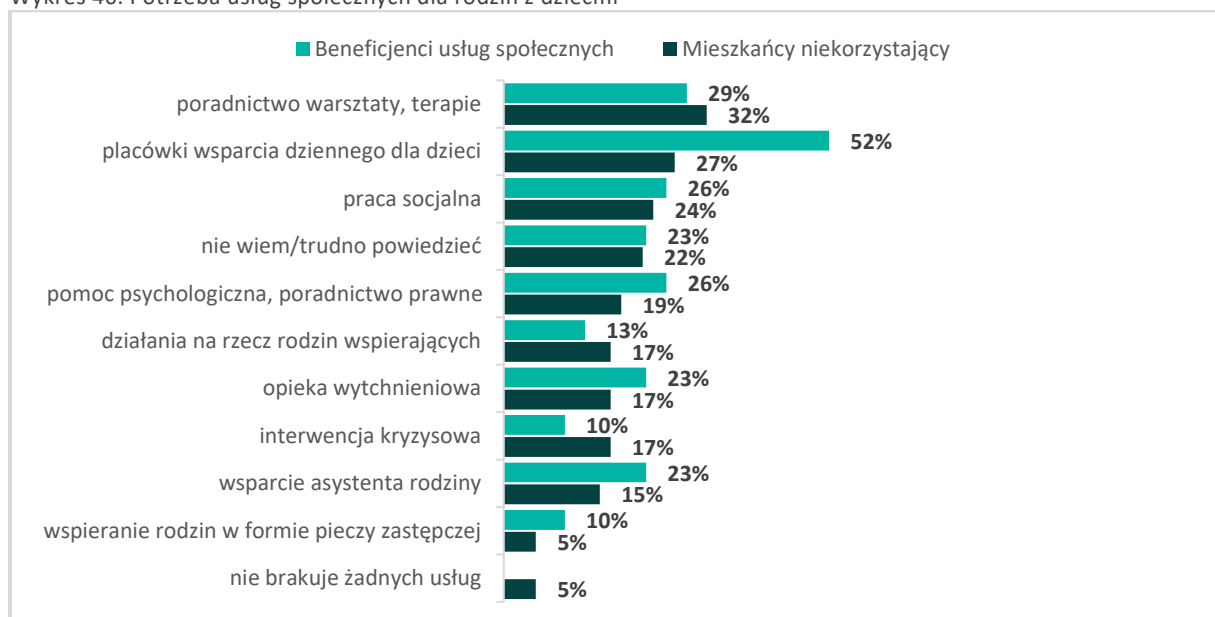
Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy wiejskiej Płońsk jest trudne (29% beneficjenci usług społecznych, 32% niekorzystający z nich).

Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

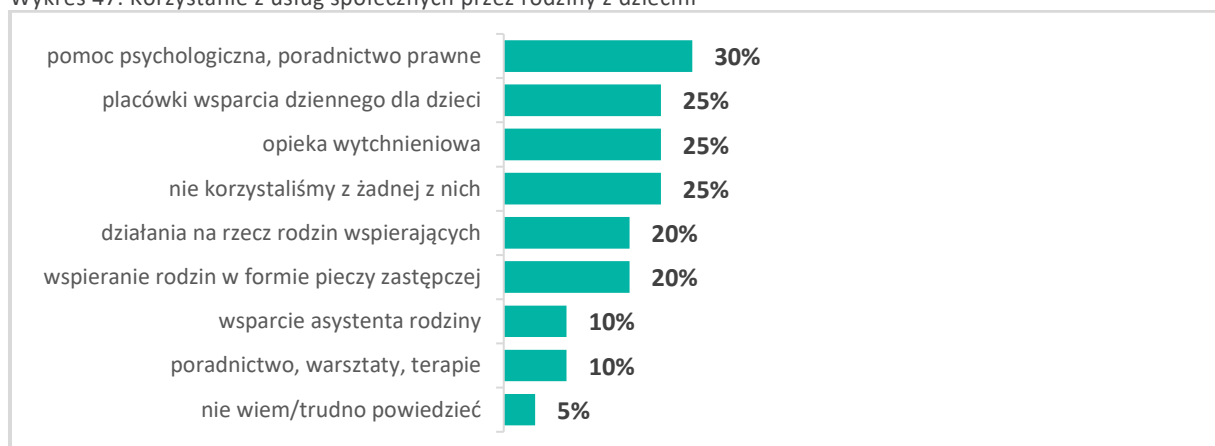

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- praca socjalna
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

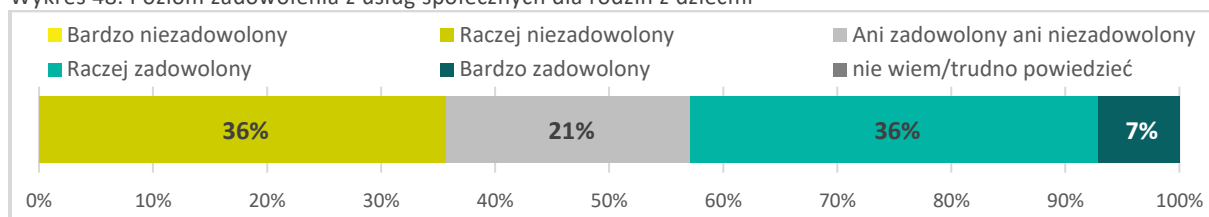

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy wiejskiej Płońsk w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

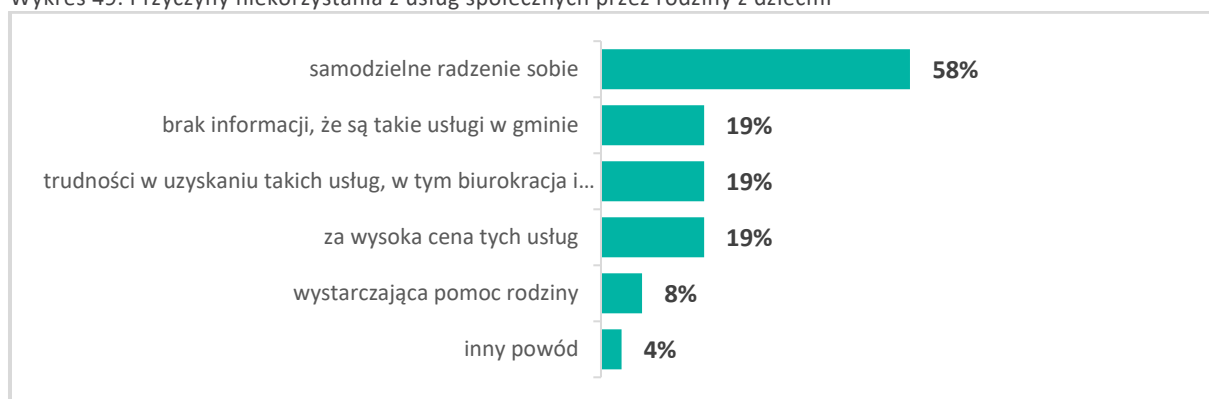
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy wiejskiej Płońsk korzystający z usług społecznych dla rodzin z dziećmi w większości są z nich zadowoleni (43% zadowolonych do 36% niezadowolonych).

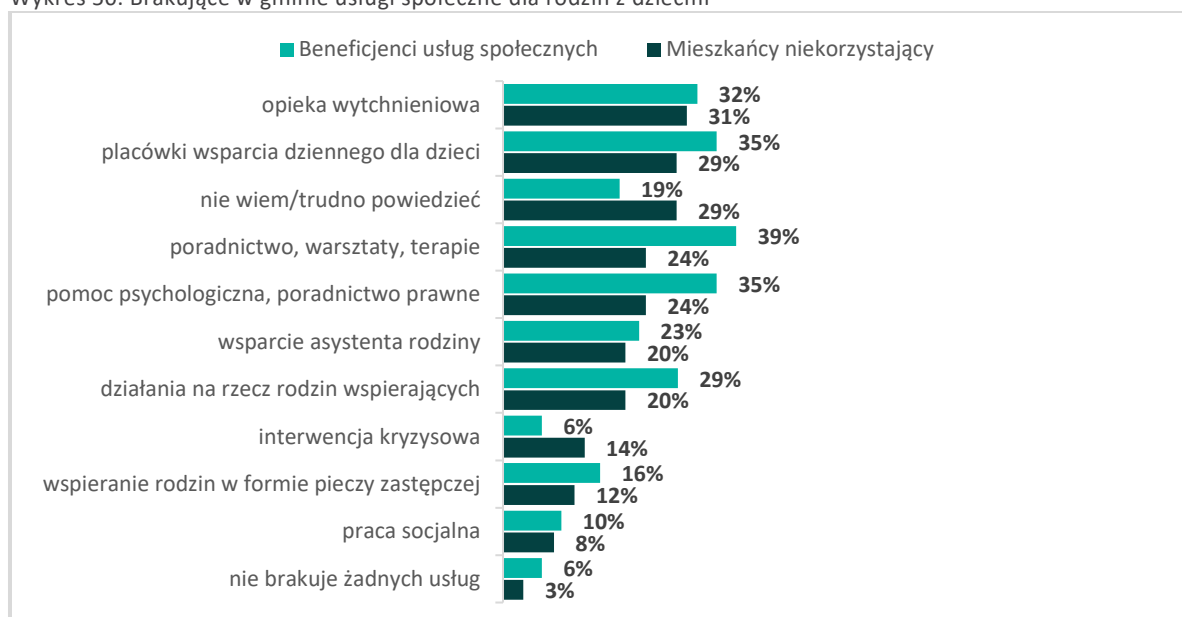
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały przede wszystkim na radzenie sobie samodzielnie (58% ankietowanych). Ponadto jako główne powody wymieniano: brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy, trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje oraz na za wysoką cenę tych usług (po 19% badanych).

Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

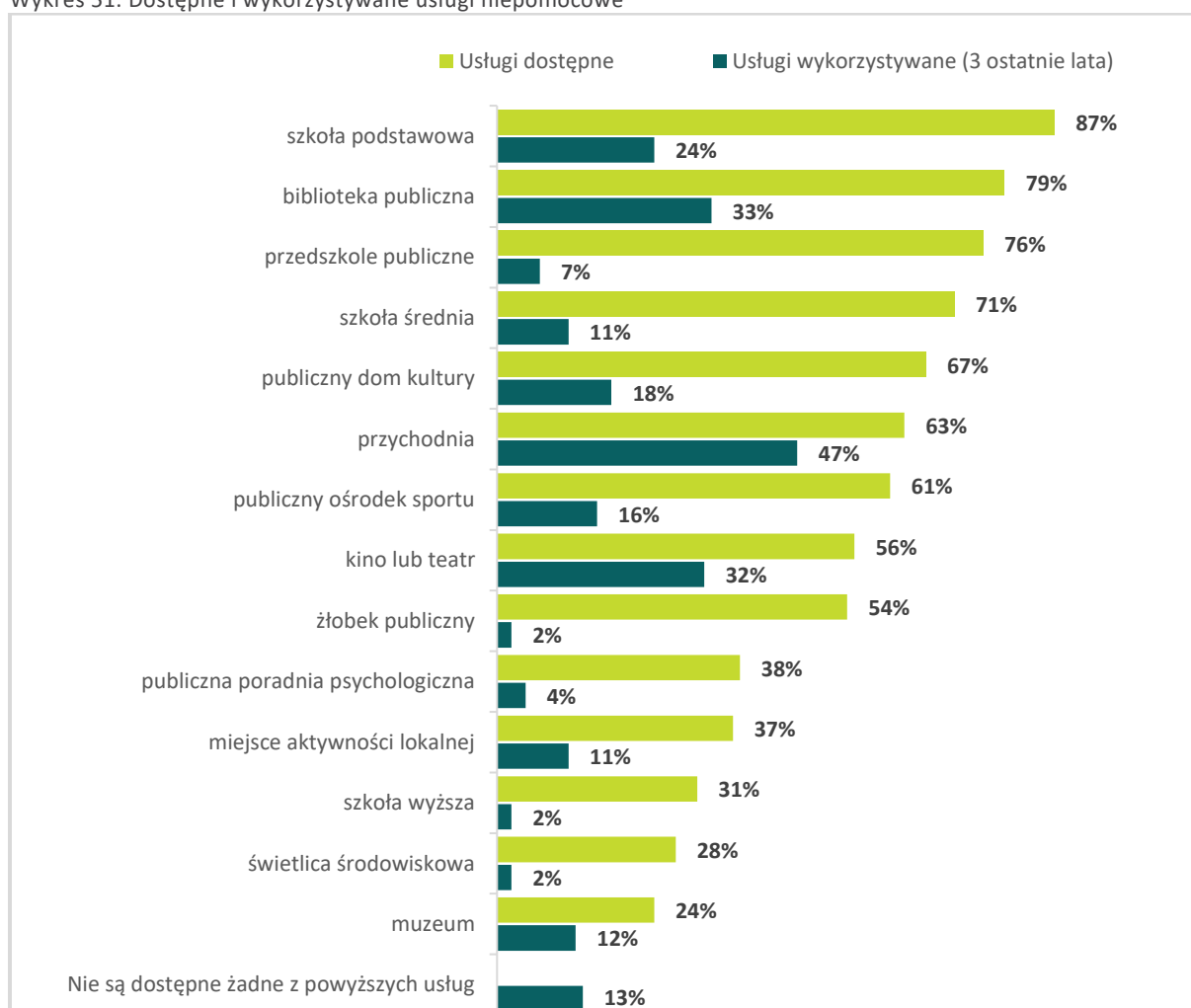
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- szkoła podstawowa (87% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (79% ankietowanych)

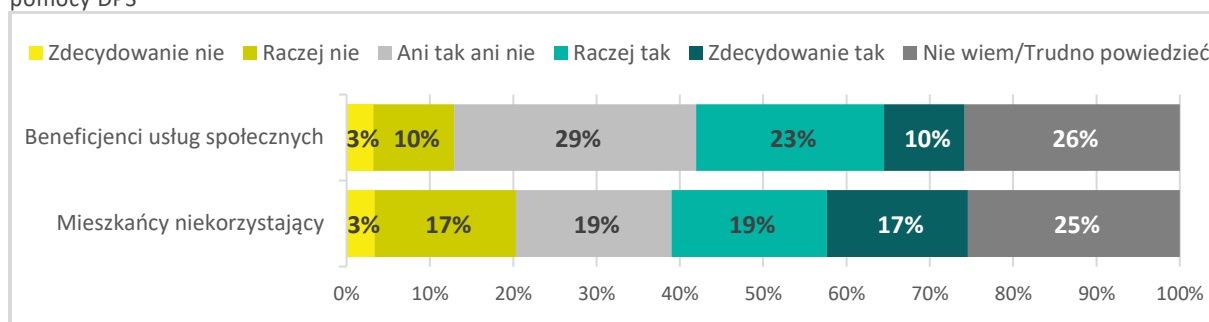
- przedszkole publiczne (76% ankietowanych)
- szkoła średnia (71% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (67% ankietowanych)
- przychodnia (63% ankietowanych).
- publiczny ośrodek sportu (61% ankietowanych)
- kino lub teatr (56% ankietowanych)
- żłobek publiczny (54% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (47% badanych) oraz biblioteka (33% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

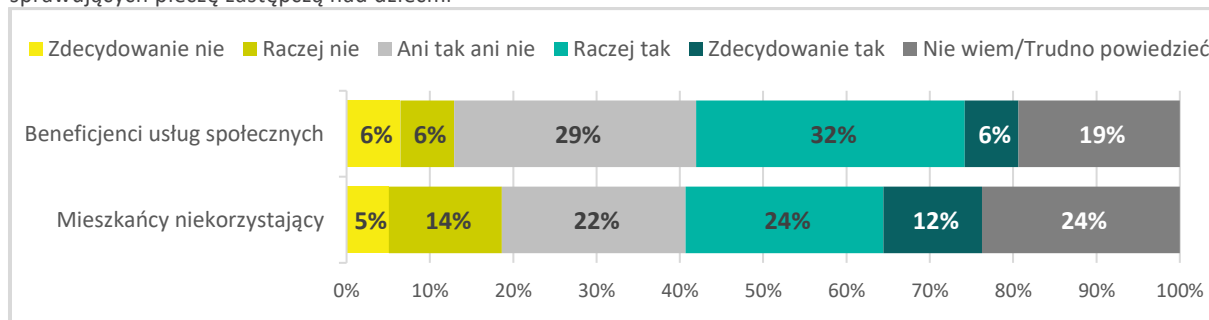
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (33% beneficjenci usług społecznych, 36% niekorzystający z nich).

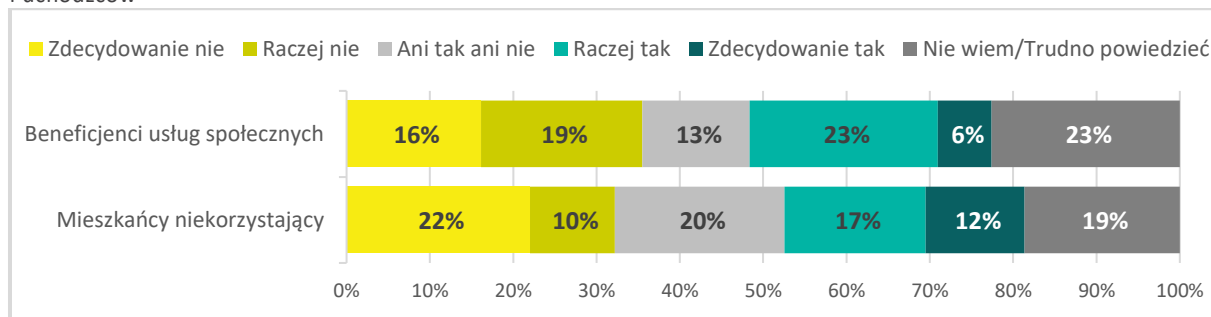
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (38% beneficjenci usług społecznych, 36% niekorzystający z nich).

Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców gminy wiejskiej Płońsk przeważa zdanie, że instytucje powiatowe nie powinny wzmacniać zaangażowania w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców (35% beneficjenci usług społecznych, 32% mieszkańcy niekorzystający z nich).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE WIEJSKIEJ PŁOŃSK

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie wiejskiej Płońsk przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie wiejskiej Płońsk.

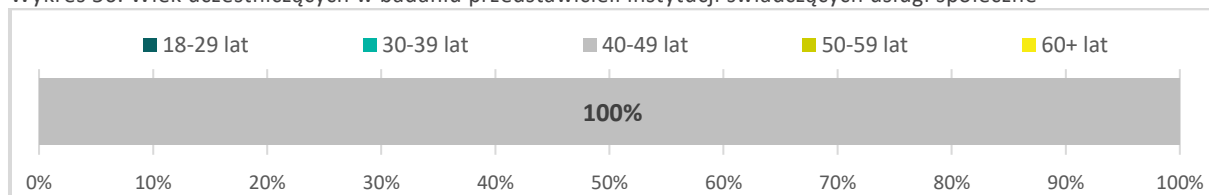
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 100% badanych).

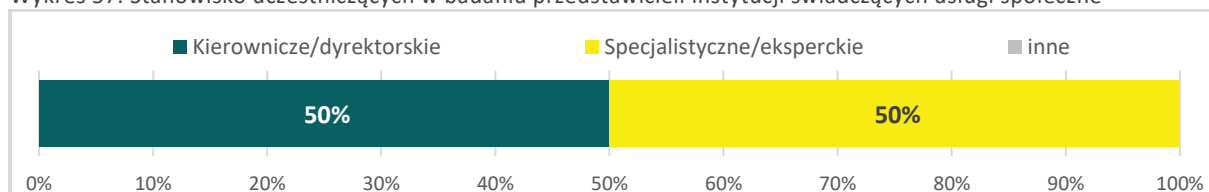
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę wiekową 40-49 lat (100% badanych).

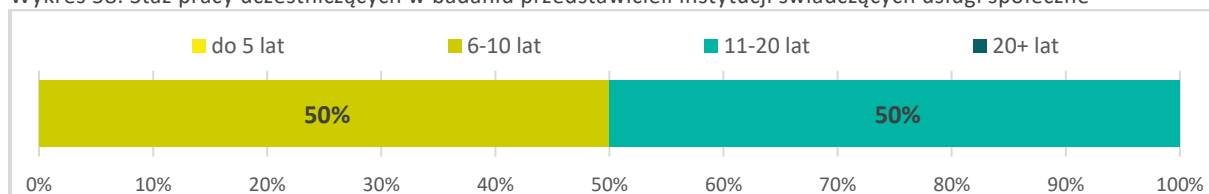
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni dwie grupy zawodowe: kierownicy/dyrektorzy oraz specjaliści/ekspersi (po 50% ankietowanych).

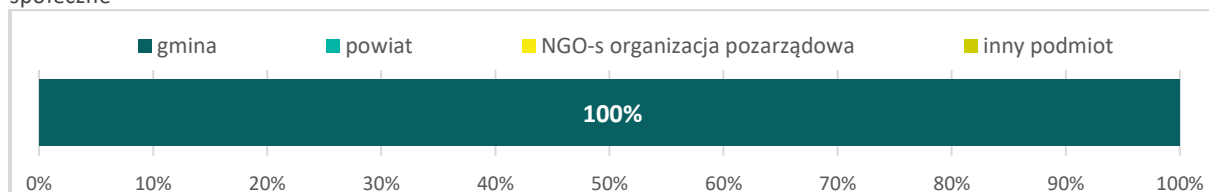
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni dwie grupy doświadczenia w przedziałach 6-10 oraz 11-20 lat (po 50% ankietowanych).

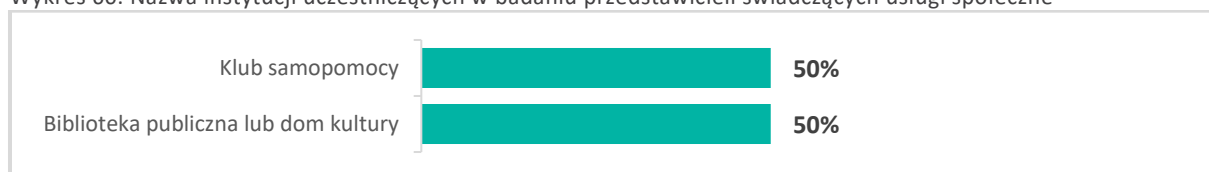
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina (100% badanych).

Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

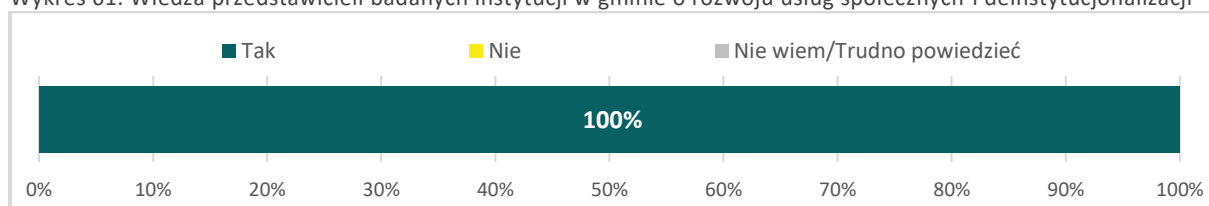
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: klub samopomocy i biblioteka publiczna lub dom kultury (po 50% ankietowanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

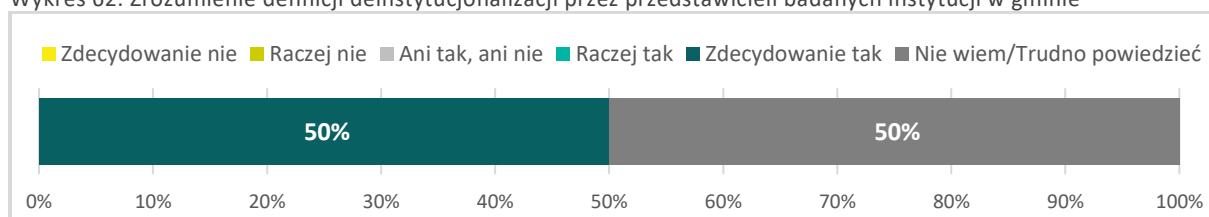
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

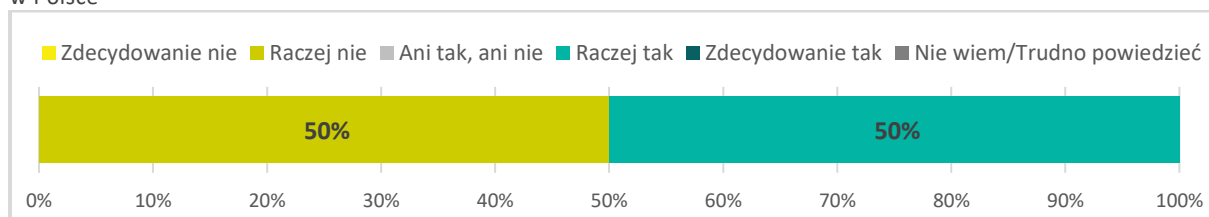
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla jednego z dwóch respondentów uczestniczących w badaniu.

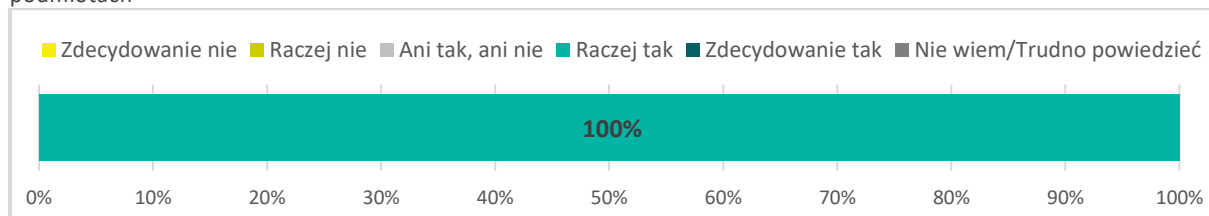
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

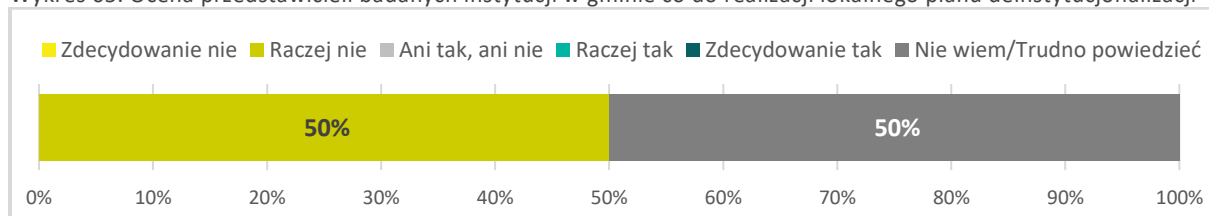
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznają, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

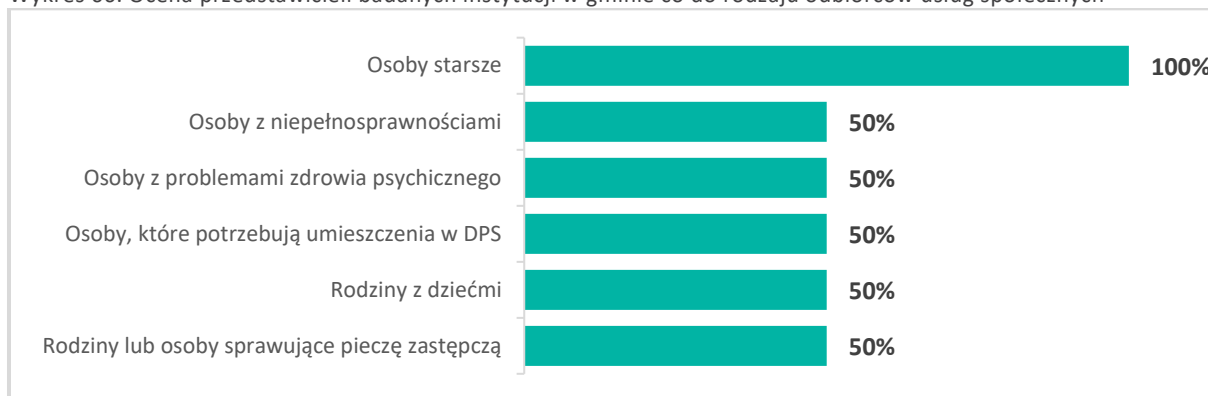
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W badanych instytucjach zlokalizowanych w gminie wiejskiej Płońsk w opinii jej przedstawicieli nie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

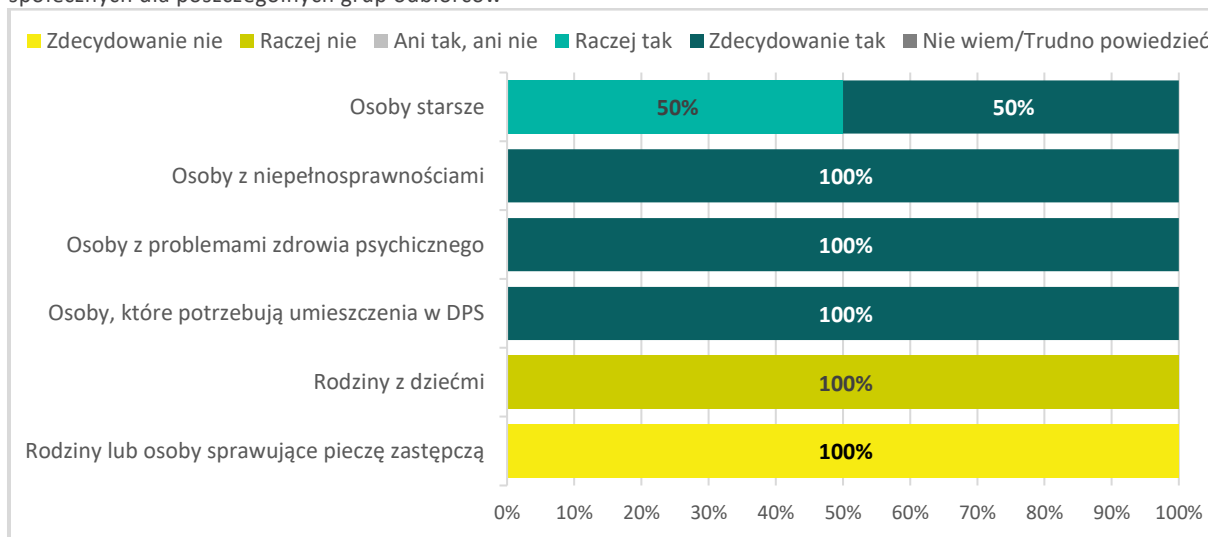
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla osób starszych. Ponadto wymieniano grupy: osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS, rodziny z dziećmi oraz rodziny lub osoby sprawujące pieczę zastępczą.

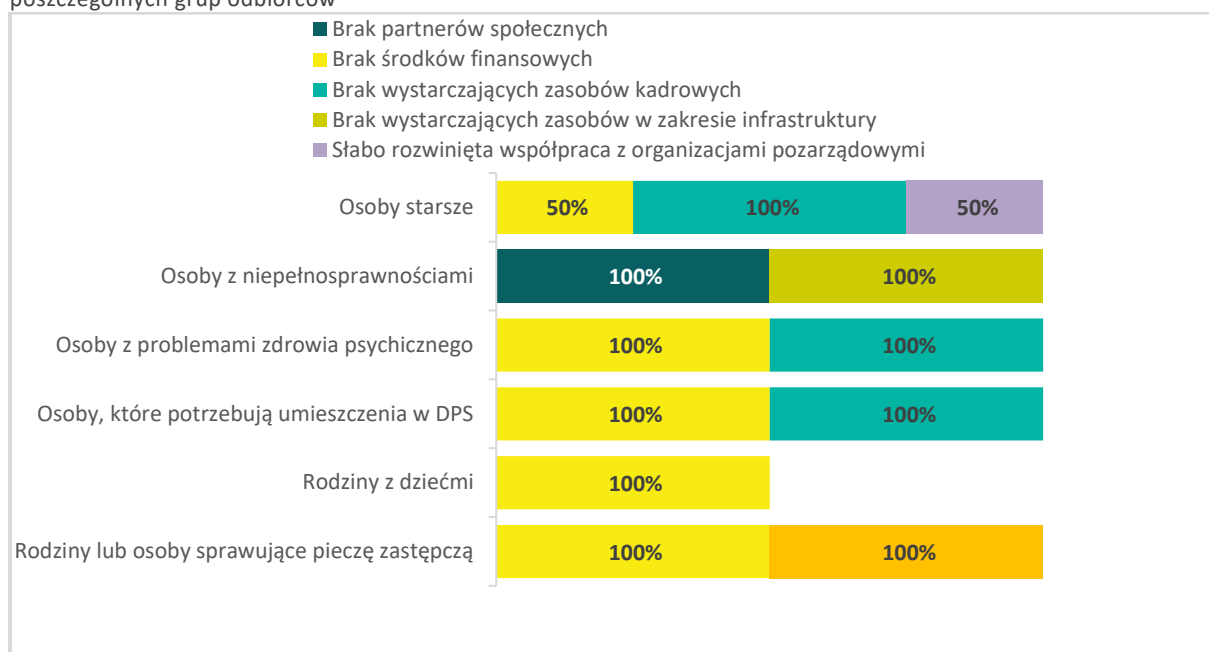
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz osoby starsze (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

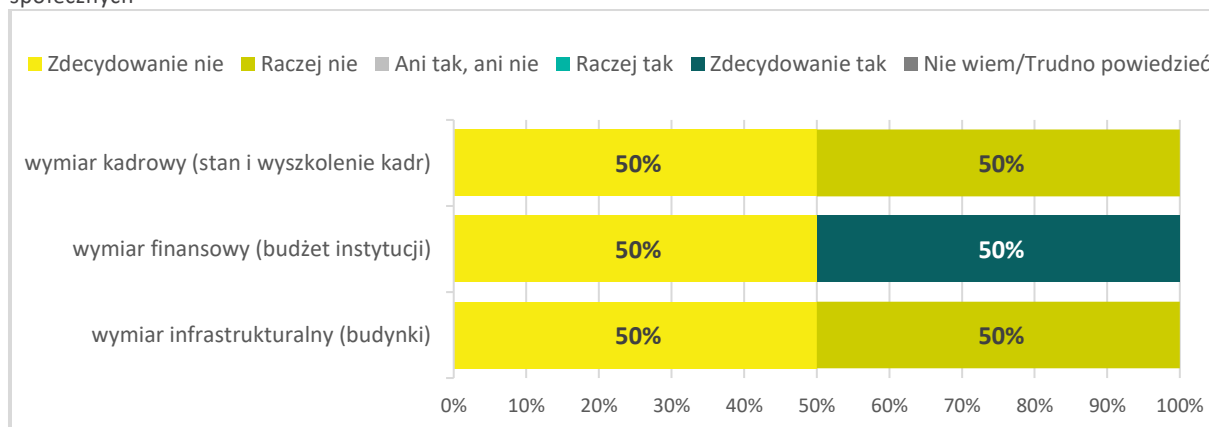
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie wiejskiej Płońsk to: brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów kadrowych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

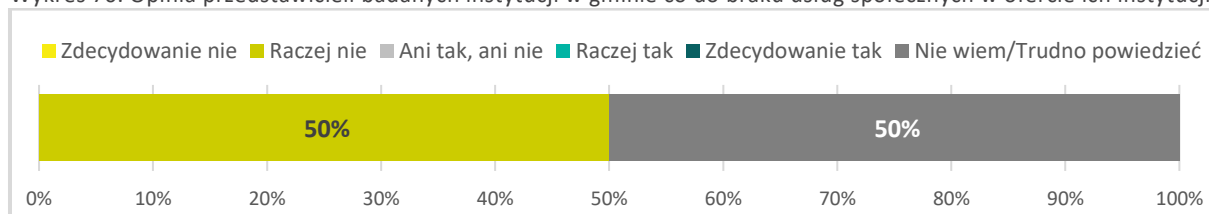
Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – 1 respondent zdecydowanie gotowe oraz 1 respondent zdecydowanie niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

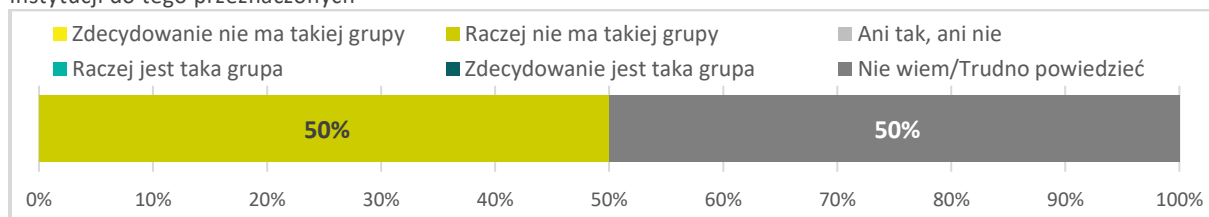
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług nie brakuje usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

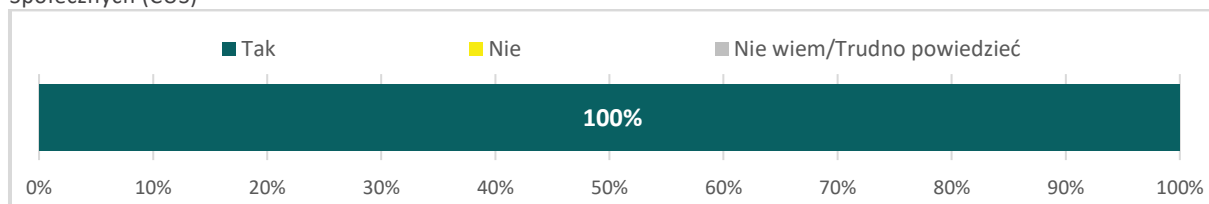
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy wiejskiej Płońsk.

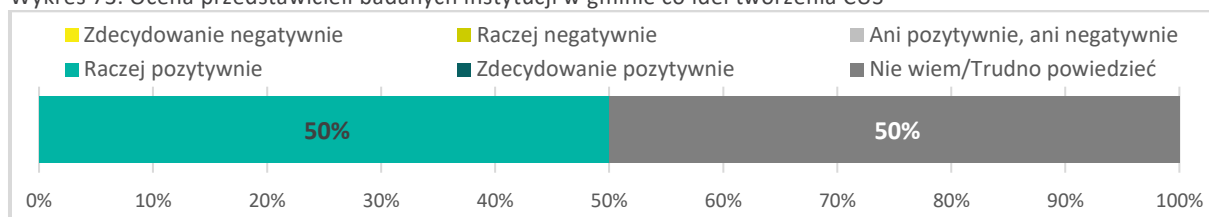
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie wiejskiej Płońsk słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

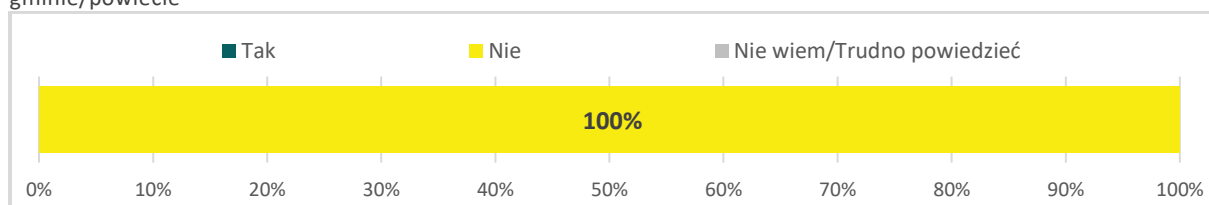
Wykres 73. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji raczej pozytywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie wiejskiej Płońsk.

Wykres 74. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

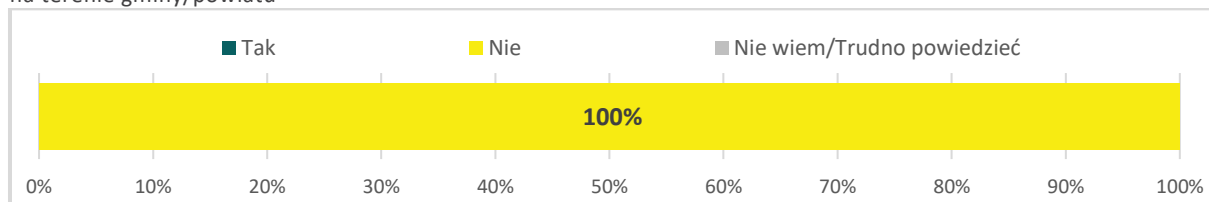
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy wiejskiej Płońsk.

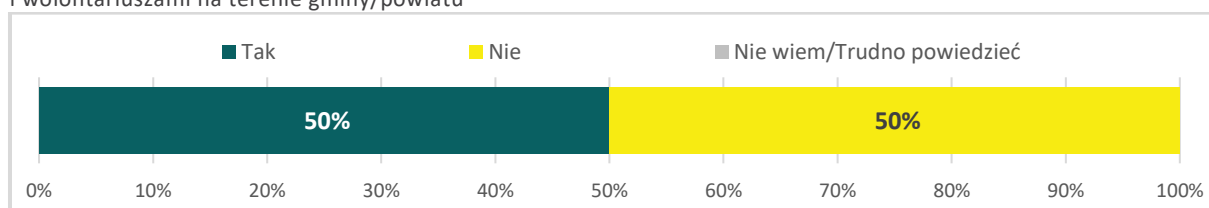
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie działają organizacje pozarządowe.

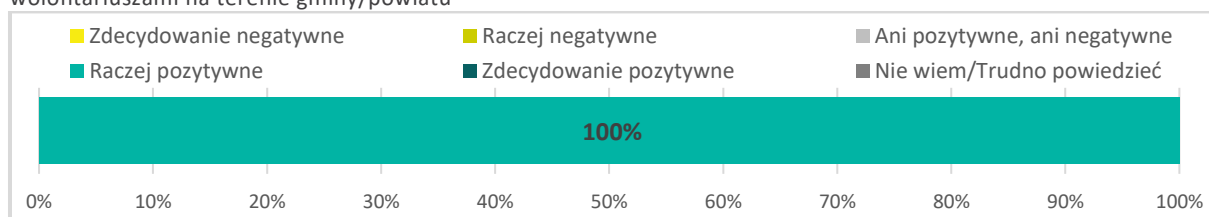
Wykres 76. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

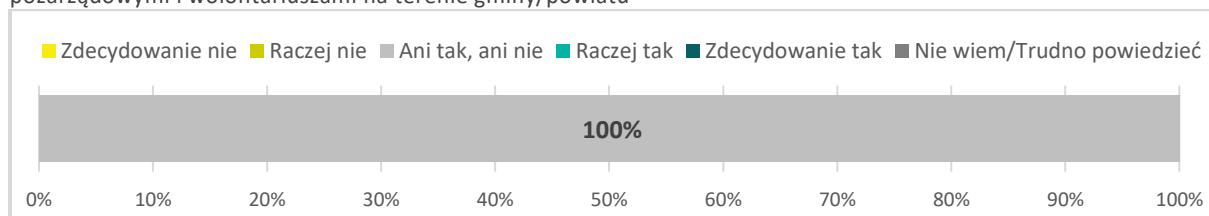
Wykres 77. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawiciela badanej instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są raczej pozytywne.

Wykres 78. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi nie mają zdania czy byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Płońsk w 2023 r.....	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Płońsk w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Płońsk w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Płońsk	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Płońsk.....	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Płońsk.....	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Płońsk.....	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r.....	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Płońsk w 2023 r.....	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	25
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	25
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	25
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	25
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	26
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	26
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	26
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę	27
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	27
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	27
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	28
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	28
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	29
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	29
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych	29
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	30
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę	30
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	32
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	32
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	33
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	34
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę	34
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	36
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	36
Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	36
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	37
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę	37

Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie	37
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	38
Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie	38
Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	39
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy	40
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę	41
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	42
Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	42
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	43
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	43
Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	43
Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	44
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	45
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	45
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	46
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	47
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	48
Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne	48
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	49
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie	49
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	49
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	50

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	50
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych	51
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	51
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	52
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	52
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	53
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	53
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	53
Wykres 73. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	54
Wykres 74. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	54
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	54
Wykres 76. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	55
Wykres 77. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	55
Wykres 78. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	55